

CRNA GORA
MINISTARSTVO ODBRANE

Crna Gora
MINISTARSTVO ODBRANE
Ul. Jovana Tomaševića br. 29
81000 Podgorica

Broj: 000M-039/26-2425/2
30-04-2026

Godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana (2024-2025) za primjenu Strategije implementacije Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – Žene, mir i bezbjednost i njoj pratećih rezolucija (2024-2027) za 2025. godinu

Podgorica, maj 2026. godine

SADRŽAJ:

1. UVODNI DIO	3
1.1. Stepen realizacije aktivnosti	4
1.2. Ključna dostignuća.....	6
1.3. Izazovi u sprovođenju aktivnosti.....	9
1.4. Finansijska sredstva za realizaciju aktivnosti.....	11
2. INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA	12
3. TABELARNI PRIKAZ AKTIVNOSTI	25
4. PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA	56
4.1. Opšte preporuke	56
4.2. Preporuke po operativnim ciljevima i nosiocima	56

Lista skraćenica:

MO	Ministarstvo odbrane
VCG	Vojska Crne Gore
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
UP	Uprava policije
ANB	Agencija za nacionalnu bezbjednost
UIKS	Uprava za izvršenje krivičnih sankcija
UC ¹	Uprava carina
NATO	Sjeveroatlanski savez
EU	Evropska unija
UN	Ujedinjene nacije
PA	Policijska akademija
MLJMP	Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava
MVP	Ministarstvo vanjskih poslova
ULJR	Uprava za ljudske resurse
MPNI	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MF	Ministarstvo finansija
UCG	Univerzitet Crne Gore
FPN	Fakultet političkih nauka
OEBS	Organizacija za evropsku sigurnost i saradnju
NVO	Nevladine organizacije
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija
SEESAC	Centar za kontrolu naoružanja za Jugoistočnu Evropu
SEPCA	Mreža direktora policija Sjeverno-istočne Evrope
FRONTEX	Agencija za evropsku graničnu i obalsku stražu
IOM	Međunarodna organizacija za migracije
DCAF	Ženevski centar za upravljanje bezbjednosnim sektorom
AP za R	Akcionni plan za primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija
SBUN 1325	1325 – Žene, mir i bezbjednost
MRG	Međuresorska radna grupa

¹ Kako je izvršena reorganizacija Uprave prihoda i carina na način što su se formirale dvije nove uprave pod nazivom Uprava carina i Poreska uprava, tako će se u ovom izvještaju koristiti skraćenica UC umjesto UPIC koja je navedena u strateškom dokumentu za primjenu ciljeva R SBUN 1325.

1. UVODNI DIO

Zaključkom broj: 08-039/23-5289-2 od 1. decembra 2023. godine, Vlada Crne Gore donijela je Strategiju implementacije Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – Žene, mir i bezbjednost i njoj pratećih rezolucija za period 2024-2027. godine, sa Akcionim planom za 2024-2025. godinu, kojom je koncipiran strateški cilj: ***Unaprijediti položaj žena i djevojčica u svim procesima koji vode održavanju i promociji mira i bezbjednosti***, za čije je postizanje definisano sedam operativnih ciljeva, i to:

- 1) Unaprijediti institucionalne kapacitete za sprovođenje ciljeva R SBUN 1325 povećanjem i osposobljavanjem mehanizama za rodnu ravnopravnost;
- 2) Povećati zastupljenost žena u sektoru bezbjednosti, a posebno na pozicijama donošenja odluka i u aktivnostima koje se odnose na učešće u vojno-diplomatskim, diplomatskim predstavništvima, mirovnim misijama i operacijama kroz obezbjeđivanje jednakih mogućnosti;
- 3) Povećati svijest o značaju zaštite žena i djevojčica u konfliktnim i postkonfliktnim zonama kroz organizovanje obuka na ovu temu;
- 4) Jačati integraciju rodne perspektive kroz programe obrazovanja i obuke;
- 5) Podizati svijest o značaju prevencije i zaštite žena od diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja kroz adekvatno informisanje i upravljanje eventualnim slučajevima;
- 6) Specifične potrebe žena i djevojčica zadovoljene u vanrednim okolnostima, kroz osvještavanje relevantnih aktera i specifične programe podrške ženama i djevojčicama u vanrednim okolnostima;
- 7) Unaprijediti proces informisanja o R SBUN 1325 ka široj javnosti, kroz objavljivanje izvještaja, informacija, publikacija i ostvarivanja saradnje sa medijima.

U aprilu 2025. godine, Vlada Crne Gore je usvojila Godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana (2024-2025) za primjenu Strategije implementacije Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – Žene, mir i bezbjednost i njoj pratećih rezolucija (2024-2027) za 2024. godinu.

S ciljem praćenja realizacije Akcionog plana u 2025. godini, a u skladu sa Uredbom o postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata („Službeni list Crne Gore“, br. 54/18) i Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, Ministarstvo odbrane (u daljem tekstu: MO) je pripremio Godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana (2024-2025) za primjenu Strategije implementacije Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – Žene, mir i bezbjednost i njoj pratećih rezolucija (2024-2027) za 2025. godinu (u daljem tekstu: Godišnji izvještaj).

Obaveza izvještavanja o sprovođenju Strategije predviđena je i Programom rada Vlade za 2026. godinu, pri čemu je kao rok za usvajanje Godišnjeg izvještaja naveden II kvartal.

1.1. Stepen realizacije aktivnosti

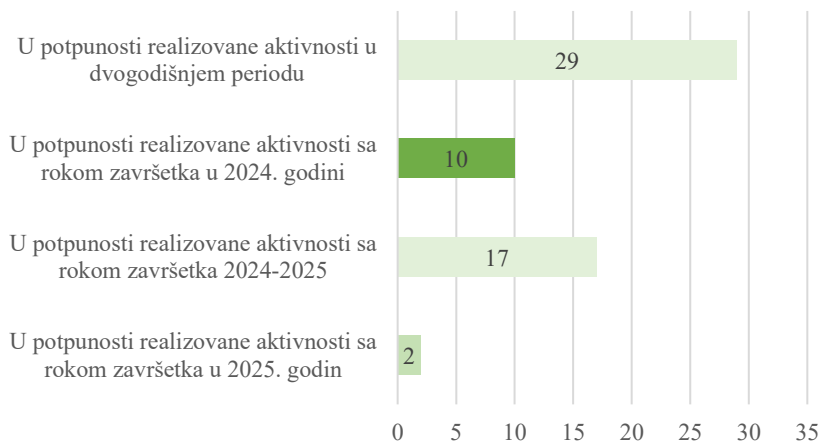
Akcionim planom za sprovođenje Strategije 2024-2025. godine, predviđene su 32 aktivnosti, u sklopu sedam operativnih ciljeva. U 2024. godini, od 32 aktivnosti iz Akcionog plana, predviđeno je 30 aktivnosti, od čega je isključivo za 2024. godinu predviđeno 12 aktivnosti, za period 2024-2025. godine 18 aktivnosti, dok za 2025. godinu – dvije aktivnosti. Kada je riječ o realizaciji aktivnosti, od ukupnog broja predviđenih dvogodišnjim Akcionim planom (32) realizovano je 29 što čini procenat od 90,6%, jedna aktivnost je djelimično realizovana (3,1%) dok su dvije aktivnosti nerealizovane, što predstavlja procenat od 6,3%.

Kada je riječ o realizaciji aktivnosti po periodima, od ukupno planiranih (12) samo za 2024. godinu, većina aktivnosti je u potpunosti realizovana (10 ili 83,3%), dok su dvije aktivnosti nerealizovane što čini procenat od 16,7%. Treba imati u vidu da je Godišnjim izvještajem za 2024. godinu za nerealizovane aktivnosti u toj godini (tri) određen novi rok za realizaciju, odnosno od I do IV kvartala 2025. godine, od čega je jedna realizovana dok dvije nijesu realizovane. Većina aktivnosti odnosno njih 17 za koje je kao rok realizacije predviđen period 2024-2025. godina, je u potpunosti realizovana (94,44%) dok je jedna aktivnost djelimično realizovana (5,56%). U pogledu aktivnosti kojima je rok realizacije predviđena 2025. godina (dvije), sve su realizovane odnosno 100%.

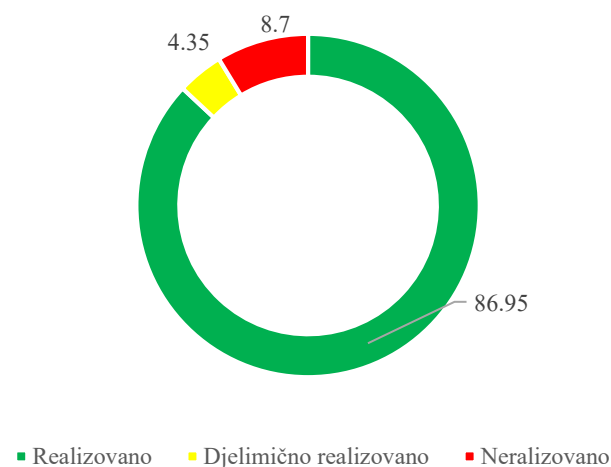
Dakle, ukoliko posmatramo samo aktivnosti koje su razmatrane u 2025. godini od ukupnog broja (23)² realizovano je 20 odnosno 86,95%, jedna aktivnost je djelimično realizovana (4,35%) dok dvije aktivnosti nijesu realizovane (8,70%).

² Aktivnosti sa rokom realizacije 2024-2025, 2025, kao i tri aktivnosti kojima je rok bila 2024.godina, ali je Godišnjim izvještajem za 2024.godinu, određen novi rok – 2025. godina.

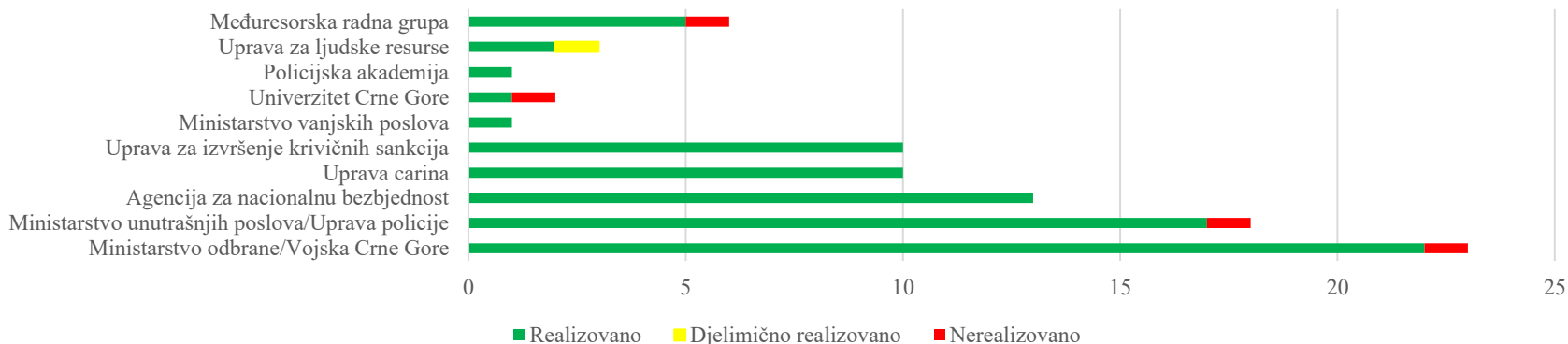
Ukupan broj realizovanih aktivnosti za period 2024-2025

Stepen realizacije aktivnosti u 2025.godini

Prikaz realizacije po nosiocima odgovornosti i izvještavanja u 2024-2025. godini

Uzimajući u obzir da je u izvještajnom periodu procenat realizacije planiranih aktivnosti oko 90%, može se zaključiti da se sprovođenje Strategije odvija u dobrom i jasno definisanom pravcu. Ostvareni rezultati ukazuju na visok stepen posvećenosti nadležnih institucija i relevantnih aktera, kao i na efikasno planiranje i koordinaciju aktivnosti predviđenih ovim dokumentom.

Djelimično realizovanom aktivnosti posmatra se ona koja se odnosi na organizaciju obuka za rukovodni i komandni kadar o R SBUN 1325. Navedene obuke su sprovedene tokom 2024. godine, međutim, kako iste nijesu realizovane u 2025. godini, to je uticalo da se u ovoj izvještajnoj godini, ova aktivnost posmatra kao djelimično realizovana. Kada je riječ o nerealizovanim aktivnostima, važno je naglasiti da su iste započete ali zbog drugih aktivnosti koje su imale sličnu tematiku nijesu u posmatranom periodu sprovedene. Ove aktivnosti odnose se, prije svega, na organizovanje panel diskusije na temu „Značaj učešća žena u izgradnji mira i bezbjednosti“, čija je realizacija planirana za 2026. godinu u saradnji sa Fakultetom političkih nauka Univerziteta Crne Gore, kao i na organizaciju radnog doručka sa predstavnicima medija, sa ciljem unapređenja informisanosti javnosti o primjeni Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325.

1.2. Ključna dostignuća

Saradnjom institucija bezbjednosnog sektora sa drugim relevantnim državnim organima i međunarodnim partnerima, u posmatranom periodu sertifikovani su rodni treneri/ice, čime je omogućeno dalje jačanje internih mehanizama za sprovođenje politike rodne ravnopravnosti u okviru ovih institucija. Trenutno je, u MO i VCG angažovano 35 osoba koje se bave ovim pitanjima, u MUP/UP 30, dok u ANB osam. Poseban uspjeh predstavlja činjenica da su u institucijama u kojima rodni treneri/ice prethodno nijesu postojali uspostavljeni i osnaženi institucionalni kapaciteti po ovom pitanju (UC i UIKS), čime je obezbijedena systemska osnova za planiranje, praćenje i evaluaciju mjera rodne ravnopravnosti, uz jasno definisane nadležnosti i odgovornosti unutar ovih institucija.

Dodatno, obrazovanjem novog Radnog tima za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru, uspostavljeni su institucionalni okviri za unapređenje međuresorske koordinacije i efikasniju razmjenu informacija, kako unutar sektora odbrane, tako i između ostalih institucija bezbjednosti, i stvorena osnova za planiranje većeg broja zajedničkih aktivnosti koje će za cilj imati poboljšanje položaja žena u ovim institucijama.

Uvođenjem rodne ravnopravnosti u opise poslova u okviru akata o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, uticalo se na povećanje broja radnih mjesta koja se direktno bave pitanjima rodne ravnopravnosti, čime je posao vezan za radno mjesto, a ne za osobu koja je raspoređena na istom. Posebno je pohvalno da su u odnosu na prethodni izvještajni period, UC i ANB u okviru svojih akata o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji uvrstili u određenom broju radnih mjesta da, između ostalih, obavljaju i poslove iz oblasti rodne ravnopravnosti, što bilježi rastući trend u odnosu na indikator učinka u sklopu operativnog cilja, pa su tako trenutno sistematizovana 22 radna/formacijska mjesta koja se, bave i pitanjima rodne ravnopravnosti u sektoru bezbjednosti, što je skoro za 50% više u odnosu na početnu godinu, kada ih je bilo 13.

Obezbjedivanjem jednakih mogućnosti u svim aspektima upravljanja ljudskim resursima (zapošljavanjem/prijemom, dostupnosti obukama i usavršavanjima i slično), uticalo se na povećanje procenta žena u određenim institucijama u odnosu na početnu vrijednost, prvenstveno u onima koje važe za tradicionalno muške profesije, pa tako u VCG u strukturi profesionalnih vojnih lica trenutno imamo 11,92% pripadnica, što je ipak nešto manji procenat u odnosu na prethodnu godinu, ali je zajedno sa ženama civilnim licima taj procenat nešto veći odnosno 16,74%. S druge strane, preduzimanjem aktivnosti na promociji policijske profesije, ukoliko uporedimo sa prethodnom godinom (15,5%), doprinijelo se povećanju procenta žena, koji je na kraju izvještajnog perioda 17,66%. Kontinuiranim podsticanjem inkluzivnosti i podizanjem svijesti o značaju učešća žena na rukovodnim i komandnim pozicijama, doprinijelo se da na ovim pozicijama u VCG trenutno imamo 11,63% žena, što predstavlja procenat srazmjeran njihovoj ukupnoj zastupljenosti i skoro dva puta veći trend povećanja u odnosu na početnu vrijednost (6%).

Dostupnošću specijalizovanih obuka, kontinuiranim informisanjem komandnog kadra, kao i brojnim kampanjama i podsticajima određenih međunarodnih organizacija, prvenstveno Ujedinjenih nacija koje za specifične misije traže isključivo pripadnice (Zapadna Sahara), uticalo se da u izvještajnoj godini, bude najveći broj pripadnica VCG prijavljenih i upućenih u neku od humanitarnih ili mirovnih misija, odnosno 12.

Predstavnici MUP/UP i MO/VCG, sproveli su niz edukativnih i promotivnih aktivnosti usmjerenih na podizanje svijesti svojih zaposlenih, sa posebnim fokusom na rodno zasnovanu diskriminaciju, rodno zasnovano nasilje i trgovinu ljudima, u kontekstu prepoznavanja ovih oblika eksploatacije, prilikom učešća u misijama. Tako su službenici/e MUP-a i UP-a, u izvještajnom periodu, pohađali obuke na teme koje su imale za svrhu upoznavanje sa prevencijom i suzbijanjem nasilja nad ženama, borbi protiv rodno zasnovanog nasilja, i upoznavanja sa postupcima prepoznavanja žrtava trgovine ljudima, čime se doprinijelo podizanju svijesti u kontekstu pripreme kadra za djelovanje prilikom učešća u određenim misijama, a sve u cilju prepoznavanja ovih oblika eksploatacije.

Kako bi se šira javnost dodatno upoznala sa značajem učešća i iskustvima žena u mirovnim misijama, pripadnice VCG koje su učestvovala u nekoj od humanitarnih/mirovnih misija gostovale su na nacionalnim i lokalnim televizijskim stanicama, dok su njihove izjave objavljivane i putem portala i društvenih mreža. Takođe, pripadnice MUP-a i UP-a učestvovala su u tematskim emisijama posvećenim ženama u policiji. Sve navedene aktivnosti doprinijele su jačanju svijesti o ključnoj ulozi žena u procesima izgradnje mira, zaštite žena i djevojčica, prevencije nasilja i osnaživanja lokalnih zajednica u konfliktnim i postkonfliktnim zonama.

Sprovedenjem obuka iz oblasti rodne ravnopravnosti u izvještajnom periodu, institucije bezbjednosti značajno su doprinijele unapređenju rodne svijesti, kao i sistemskom prevazilaženju rodnih stereotipa i predrasuda među svim kategorijama zaposlenih. Poseban doprinos ostvarivanju operativnog cilja ogleda se u činjenici da je broj lica koja su pohađala obuke iz oblasti rodne ravnopravnosti u institucijama bezbjednosti uvećan četiri puta u odnosu na početno stanje, čime je osnažen institucionalni kapacitet za integrisanje rodne perspektive u svakodnevni rad. Ovo se potkrepljuje podacima da je u dvogodišnjem periodu preko 1000 lica iz MUP/UP, MO/VCG i

ANB-a pohađalo neku od obuka na teme iz oblasti rodne ravnopravnosti, uključujući prevenciju i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici, borbu protiv rodno zasnovanog nasilja, kao i opšte teme rodne ravnopravnosti.

Tokom izvještajnog perioda održan je i sastanak sa predstavnicima akademske zajednice, tačnije Fakulteta političkih nauka, na kojem je postignut dogovor o saradnji, što je rezultiralo dostavljanjem plana realizacije zajedničkih aktivnosti. Ove aktivnosti, koje će se sprovoditi u narednom dvogodišnjem periodu, doprinijeće ostvarivanju operativnog cilja kroz jačanje međuinstitucionalne saradnje, unapređenje znanja i vidljivosti rodne perspektive u sektoru bezbjednosti, kao i kroz povezivanje akademske zajednice i institucija bezbjednosti. U posmatranom periodu takođe je dogovoreno potpisivanje Memoranduma o saradnji između Fakulteta političkih nauka i Ministarstva odbrane, koji će, između ostalog, obuhvatiti i oblast rodne ravnopravnosti, čime se obezbjeđuje dugoročna i održiva saradnja u ovoj oblasti.

Dosljednom primjenom Priručnika o standardizaciji obuka iz oblasti roda i rodne ravnopravnosti, kao i integrisanjem ovih tema u Instrukciju za obuku Vojske Crne Gore, dodatno je osnažen sistem obuke i osigurana ujednačenost u pristupu. Na ovaj način direktno je doprineseno ostvarivanju operativnog cilja kroz povećanje obuhvata i kvaliteta obuka, imajući u vidu da je ukupno 547 pripadnika/ca VCG pohađalo neku od obuka iz oblasti rodne ravnopravnosti, od čega 429 muškaraca (78,4%) i 118 žena (21,6%).

Razvijanjem regionalnog online osnovnog kursa o rodnoj ravnopravnosti, u okviru projekta sa UNDP SEESAC-om, MO i VCG su doprinijeli unapređenju dostupnosti i fleksibilnosti obuka, u skladu sa savremenim trendovima. Ovakav pristup omogućio je zaposlenima da pohađaju obuku u vremenu koje im najviše odgovara, čime su uklonjene određene organizacione i logističke barijere. U izvještajnom periodu, ukupno 315 zaposlenih u MO, pripadnika/ca VCG, zaposlenih u MLJMP i MUP-u, kao i pripadnika UP-a, pohađalo je predmetni kurs, od čega 78 žena (24,76%) i 237 muškaraca (75,24%). Posebno se izdvaja podatak da je 207 službenika/ca MUP/UP pohađalo ovu obuku, od čega 165 muškaraca (79,7%) i 42 žene (20,3%). Dodatno, link za online kurs prosljeđen je svim zaposlenima u UIKS i UC, čime je dodatno proširen obuhvat ciljne grupe.

Uspostavljeni su mehanizmi zaštite na nivou svih institucija, koji uključuju formalne i neformalne procedure prijave diskriminacije, uznemiravanja i drugih oblika neželjenog ponašanja. Ovi mehanizmi su ključni jer pružaju jasne smjernice za postupanje i omogućavaju zaposlenima da se osećaju sigurnim u prijavi takvih incidenata. Definisanjem procedura doprinijelo se stvaranju transparentnog sistema, što je od esencijalne važnosti za održavanje povjerenja unutar institucija i povećanje odgovornosti institucija prema svojim zaposlenima.

U cilju doprinosa na jačanju vidljivosti i unapređenja informisanosti javnosti o primjeni R SBUN 1325 „Žene, mir i bezbjednost“, kao i sprovođenju politike rodne ravnopravnosti u cjelini, MO i VCG su realizovali niz komunikacionih i promotivnih aktivnosti. Tim povodom objavljeno je ukupno 14 saopštenja i multimedijalnih sadržaja na zvaničnoj internet stranici i društvenim mrežama MO/VCG,

koje su se odnosile na: usvajanje Godišnjeg izvještaja o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za implementaciju Strategije za primjenu R SBUN 1325, kao i na najavu i realizaciju regionalne konferencije povodom obilježavanja 25. godine od njenog usvajanja.

Organizacija regionalne konferencije na temu: „Održivi uticaj Rezolucije SBUN 1325 i njoj pratećih rezolucija: Ispitivanje dugoročnih efekata sprovođenja Rezolucije 1325 i razmatranje načina da se osigura njena trajna relevantnost i efikasnost“, uticala je da u izvještajnoj godini, veliki broj štampanih i digitalnih medija prenesu informaciju o održavanju iste, pa se tako bilježi trend rasta indikatora koji se odnosi na broj prenesenih medijskih objava u vezi primjene R SBUN 1325, kojih je bilo 15. Konferencija, koju je otvorio ministar odbrane, okupila je visoke prestavnike/ce ministarstava odbrane zemalja Zapadnog Balkana, međunarodnih organizacija (NATO, OEBS, UNDP SEESAC) kao i nacionalnih institucija koje su neposredno uključene u implementaciju ciljeva Rezolucije SBUN 1325. Ukupan broj učesnika/ca: 59 od čega 36 ženskog (61%) i 23 muškog pola (39%).

Na osnovu svega navedenog, možemo zaključiti da je, nakon druge godine sprovođenja ovog dokumenta, napravljen značajan napredak, posebno u pogledu: jačanja institucionalnih kapaciteta za sprovođenje politike rodne ravnopravnosti u institucijama bezbjednosti, sprovođenja obuka, kako interno tako i u sklopu međusektorske saradnje kao i saradnji sa međunarodnim organizacijama o temama sa fokusom na rodnu ravnopravnost (zabrana diskriminacije, prevencija seksualnog uznemiravanja i drugih oblika neželjenih ponašanja, sprječavanje, prepoznavanje i reagovanje u slučajevima trgovine ljudima i slično, zaštita žena i djevojčica u konfliktnim i postkonfliktnim zonama i slično), obrazovanja radnih timova u cilju umrežavanja mehanizama koji se u institucijama bezbjednosti bave poslovima rodne ravnopravnosti, ostvarivanja saradnje sa akademskom zajednicom, redovnog ažuriranja kadrovskih baza u smislu dostupnosti rodno disagregiranih podataka, većeg informisanja o ciljevima R SBUN 1325 ka ukupnoj javnosti, promovisanja uspješnih pripadnica u policijskim i vojničkim profesijama, organizacije događaja koje za cilj imaju promociju ciljeva R SBUN 1325, kao i povećanja broja žena u ukupnom procentu, na pozicijama donošenja odluka, u misijama i u koordinacionim tijelima, posebno u onim profesijama, koje su tradicionalno bile dominantno muške.

1.3. Izazovi u realizaciji aktivnosti

Uprkos evidentnom napretku u jačanju institucionalnih kapaciteta, i dalje se prepoznaju određeni izazovi u potpunoj implementaciji postavljenih ciljeva. Kao jedan od ključnih izazova izdvaja se činjenica da se poslovi u oblasti rodne ravnopravnosti u većini institucija i dalje obavljaju kao “dodatni posao”. Istovremeno, prepoznata je potreba za nadogradnjom znanja već obučениh rodniх mehanizama, s obzirom na to da se obuke često svode isključivo na osposobljavanje za ulogu rodniх instruktora/ki, od kojih se potom očekuje realizacija edukativniх aktivnosti. Takođe, uočava se da angažovanost ovih lica nije ujednačena, zbog čega je prilikom planiranja budućih aktivnosti

neophodno razmotriti sprovođenje evaluacije kako bi se dobio realan uvid u stepen njihove uključenosti, te u skladu s tim predložile adekvatne motivacione mjere.

Nezavisno od toga što je zastupljenost žena u određenim institucijama, koje su tradicionalno smatrane muškim profesijama (vojnička i policijska), i dalje relativno zadovoljavajuća, posebno u pogledu njihovog učešća kako u ukupnoj strukturi, tako i na komandnim i rukovodnim dužnostima, ne smije se zanemariti činjenica, da su već sada evidentni izazovi koji mogu uticati na dalji napredak u postizanju željenih ciljeva. Naime, primjetno je da je jedan od ključnih izazova sve veći odliv kadra, bez obzira na pol, pa ukoliko ovaj trend ne bude zaustavljen, može doći do značajnog smanjenja zastupljenosti žena. Pored toga, smanjenje interesa za upis na vojne akademije postaje jedan od izazova, koji se već odražava na broj novih kadrova, uključujući i pripadnice koje ulaze u vojnu službu. Ovakav trend, ukoliko se nastavi, može dodatno smanjiti procenat žena koje postaju pripadnice VCG, kao i one koje se nalaze na nekoj od komandnih dužnosti, imajući u vidu da su kadeti/kinje, nakon završenog obrazovanja, u velikoj mjeri angažovani na odgovornim komandnim pozicijama. S obzirom na trenutne geopolitičke i sigurnosne izazove na globalnom nivou, koji mogu uticati na motivaciju i interesovanje za vojnu karijeru, situacija postaje još složenija, pa iz tog razloga treba iznalaziti načine za podsticanje interesa mladih za vojne akademije. U kontekstu ovih izazova, veoma je važno raditi i na stvaranju boljeg radnog okruženja koje ne samo da privlači, već i zadržava kadar, pružajući im mogućnost napredovanja i usklađivanja profesionalnih i privatnih obaveza.

Kao jedan od ključnih izazova izdvaja se preopterećenost rodnih instruktora i instruktorki primarnim radnim obavezama, s obzirom na to da je angažman na obukama dodatna odgovornost. Zbog ograničenog vremena i radnog kapaciteta, rodni instruktori/ke često nijesu u mogućnosti da realizuju veći broj obuka, naročito onih koje zahtijevaju višednevno angažovanje ili intenzivniju pripremu. Dodatni izazov odnosi se na neujednačeno angažovanje rodnih instruktora i instruktorki, što u praksi dovodi do situacije u kojoj manji broj instruktora/ki realizuje većinu obuka, dok se pojedini angažuju rijetko ili uopšte nijesu uključeni u ovaj proces. Ovakav disbalans može dovesti do preopterećenja aktivnijih instruktora/ki, smanjenja kvaliteta obuka na duži rok, kao i neiskorišćenosti postojećih ljudskih resursa. Imajući u vidu navedene izazove, neophodno je razmotriti uvođenje mehanizama motivacije i podsticaja za rodne instruktore i instruktorku, kako bi se obezbijedilo njihovo ravnomjernije i intenzivnije učešće u realizaciji obuka.

Iako je primjetno da je veliki broj institucija preduzeo aktivnosti na organizaciji obuka iz oblasti rodne ravnopravnosti, kao i da se kontinuirano razvijaju novi modeli za olakšavanje pristupa obukama (poput online platformi, izrade priručnika i sličnih alata), treba imati u vidu i sprovođenje evaluacija obuka, jer ne postoje precizni podaci na koji način su one imale uticaj na polaznike/ce.

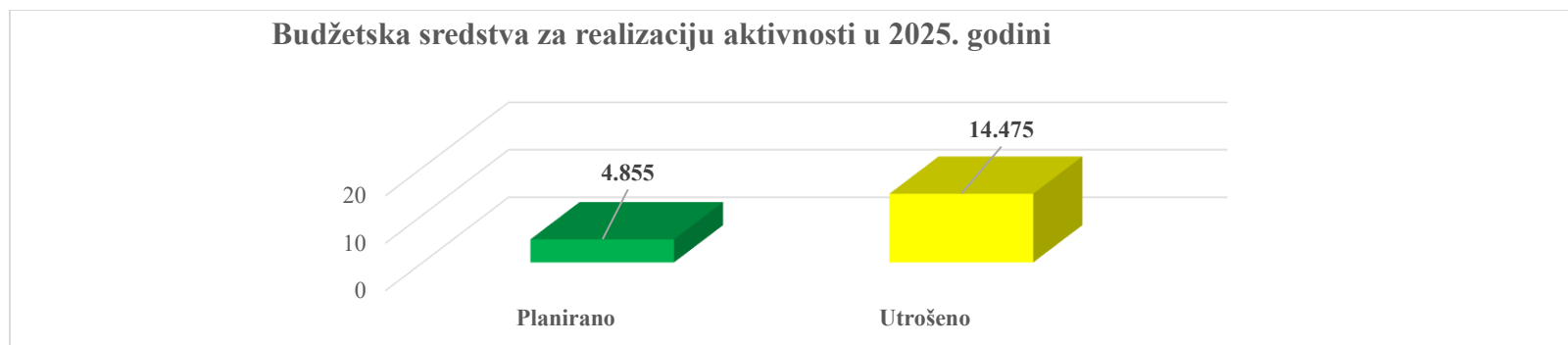
1.4. Finansijska sredstva za realizaciju aktivnosti

Za realizaciju aktivnosti u sklopu Akcionog plana za 2024-2025. godinu, predviđena su finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 6.910,00€ iz Budžeta, dok su za dvije aktivnosti planirana sredstva iz donacija u ukupnom iznosu od 10.000,00€.

Operativni cilj	2024	2025	Ukupno po ciljevima
1	755,00€	755,00€	1.510,00€
2	0€	0€	0€
3	500,00€	500,00€	1.000,00€
4	800,00€	1.400,00€	2.200,00€
5	0€	0€	0€
6	0€	0€	0€
7	0€	2.200,00€	2.200,00€
Ukupno po godinama:	2.055,00€	4,855,00€	6.910,00€

Samo za 2025. godinu, planirana su finansijska sredstva iz budžeta u iznosu od 4.855,00€, koja su namijenjena na sertifikaciju rodnih instruktora/ki, organizovanje zajedničkih obuka zaposlenih u institucijama bezbjednosti, kao i drugih obuka iz domena primjene R SBUN 1325, i za realizaciju regionalne konferencije koja je imala za cilj obilježavanje 25 godina od usvajanja predmetne rezolucije. Za veći broj aktivnosti (24) se navodi da ne iziskuju izdvajanje finansijskih sredstava za njihovu realizaciju.

U Godišnjem izvještaju navodi se da su u posmatranoj godini utrošena sredstva u ukupnom iznosu 14.425,64€ iz budžeta MO, od čega 13.985,14€ za organizaciju regionalne konferencije, kao i 440,50€ za sertifikaciju rodnih instruktora/ki. Uzimajući u obzir da je inicijalno (u trenutku izrade Strategije) bilo predviđeno da se jedinim dijelom, regionalna konferencija finansira i iz donatorskih sredstava, a kako je na kraju MO u potpunosti pokrilo troškove realizacije, iz tog razloga, kao što se može vidjeti iz priloženih podataka, utrošena sredstva prevazilaze planirana.

2. INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

a) Operativni cilj br.1 - Unaprijediti institucionalne kapacitete za sprovođenje ciljeva R SBUN 1325 povećanjem i osposobljavanjem mehanizama za rodnu ravnopravnost

Koordinisanom saradnjom institucija bezbjednosnog sektora sa drugim relevantnim državnim organima i međunarodnim partnerima, u posmatranom periodu sertifikovani su rodni treneri/ce, čime je omogućeno dalje jačanje internih mehanizama za sprovođenje politike rodne ravnopravnosti u okviru ovih institucija. Trenutno je, u MO i VCG angažovano 35 osoba koje se bave ovim pitanjima, u MUP/UP 30, dok u ANB osam. Poseban uspjeh predstavlja činjenica da su u institucijama u kojima rodni treneri/ce prethodno nijesu postojali uspostavljeni i osnaženi institucionalni kapaciteti po ovom pitanju (UC i UIKS), čime je obezbijeđena sistemska osnova za planiranje, praćenje i evaluaciju mjera rodne ravnopravnosti, uz jasno definisane nadležnosti i odgovornosti unutar ovih institucija.

Dodatno, obrazovanjem novog Radnog tima za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru, uspostavljeni su institucionalni okviri za unapređenje međuresorske koordinacije i efikasniju razmjenu informacija, kako unutar sektora odbrane, tako i između ostalih institucija bezbjednosti, i stvorena osnova za planiranje većeg broja zajedničkih aktivnosti koji će za cilj imati poboljšanje položaja žena u ovim institucijama.

Kontinuiranim informisanjem donosilaca/teljki odluka, kroz redovne sastanke, kolegijume i izvještaje o realizaciji planiranih aktivnosti, unaprijeđena je vidljivost postignutog napretka u sprovođenju ciljeva Rezolucije SBUN 1325 „Žene, mir i bezbjednost“. Ovakav pristup doprinio je jačanju institucionalne podrške rukovodećih struktura nosiocima aktivnosti, kao i efikasnijoj realizaciji planiranih mjera u oblasti rodne ravnopravnosti. Istovremeno, zabilježen je porast broja pripadnika i pripadnica rukovodnog i komandnog kadra koji su pohađali obuke iz oblasti rodne ravnopravnosti, što dodatno potvrđuje posvećenost institucija bezbjednosti u ovoj oblasti.

Uvođenjem rodne ravnopravnosti u opise poslova u okviru akata o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, uticalo se na povećanje broja radnih mjesta koja se direktno bave pitanjima rodne ravnopravnosti, čime je posao vezan za radno mjesto, a ne za osobu koja je raspoređena na istom. Posebno je pohvalno da su u odnosu na prethodni izvještajni period, UC i ANB u okviru svojih akata o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji uvrstili u određenom broju radnih mjesta da, između ostalih, obavljaju i poslove iz oblasti rodne ravnopravnosti, što bilježi rastući trend u odnosu na indikator učinka u sklopu operativnog cilja, pa su tako trenutno sistematizovana 22 radna/formacijska mjesta u sklopu kojih su, između ostalog, opis poslova pitanja rodne ravnopravnosti u sektoru bezbjednosti, a to je skoro za 50% više u odnosu na početnu godinu, kada ih je bilo 13.

Uprkos evidentnom napretku u jačanju institucionalnih kapaciteta, i dalje se prepoznaju određeni izazovi u potpunoj implementaciji ovog cilja. Kao jedan od ključnih izazova izdvaja se činjenica da se poslovi u oblasti rodne ravnopravnosti u većini institucija i dalje obavljaju kao “dodatni posao”, što se planira prevazići usvajanjem novog Zakona o rodnoj ravnopravnosti, kojim je, na nivou predloga, predviđeno određivanje službenika/ce čiji bi opis poslova bio isključivo posvećen ovoj oblasti. Istovremeno, prepoznata je potreba za dodatnom nadogradnjom znanja već obučenih rodnih mehanizama, s obzirom na to da se obuke često svode isključivo na osposobljavanje za ulogu rodnih instruktora/ki, od kojih se potom očekuje realizacija edukativnih aktivnosti. Takođe, uočava se da angažovanost ovih lica nije ujednačena, zbog čega je prilikom planiranja budućih aktivnosti neophodno razmotriti sprovođenje evaluacije kako bi se dobio realan uvid u stepen njihove uključenosti, te u skladu s tim predložile adekvatne motivacione mjere. Iako se donosioci/teljke odluka redovno upoznaju sa zaključcima o realizaciji aktivnosti, u pojedinim institucijama izostaje povratna informacija, što se može unaprijediti uspostavljanjem redovne komunikacije i jasnih mehanizama za praćenje njihovih preporuka.

Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj internih mehanizama (rodnih instruktora/ki, kontakt osoba, osoba od povjerenja i sl.) za sprovođenje politike rodne ravnopravnosti	MO/VCG: 28 MUP/UP: 27 ANB: 2 UC: 0	MO/VCG: 33 MUP/UP: 30 ANB: 7 UC: 0	MO/VCG: 35 MUP/UP: 30 ANB: 8 UC: 1		MO/VCG: 30 MUP/UP: 29 ANB: 3 UC: 1
Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj rukovodnog i komandnog kadra koji su prošli obuke na temu R SBUN 1325 u sektoru bezbjednosti	MO/VCG: 2 MUP/UP: 2 UC: 2	MO/VCG: 13 MUP/UP: 5 UC: 1	MO/VCG: 13 MUP/UP: 2 UC: 1		MO/VCG: 10 MUP/UP: 10 UC: 4

Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj sistematizovanih radnih/formacijskih mjesta koji se bave pitanjima rodne ravnopravnosti u sektoru bezbjednosti	13	17	22		17

b) Operativni cilj br.2 - Povećati zastupljenost žena u sektoru bezbjednosti, a posebno na pozicijama donošenja odluka i u aktivnostima koje se odnose na učešće u vojno-diplomatskim, diplomatskim predstavništvima, mirovnim misijama i operacijama kroz obezbjeđivanje jednakih mogućnosti

U sklopu realizacije aktivnosti u okviru ovog operativnog cilja, odnosno obezbjeđivanjem jednakih mogućnosti u svim aspektima upravljanja ljudskim resursima (zapošljavanjem/prijemom, dostupnosti obukama i usavršavanjima i slično), uticalo se na povećanje procenta žena u određenim institucijama u odnosu na početnu vrijednost, prvenstveno u onima koje važe za tradicionalno muške profesije, pa tako u VCG u strukturi profesionalnih vojnih lica trenutno imamo 11,92% pripadnica, što je ipak nešto manji procenat u odnosu na prethodnu godinu, ali je zajedno sa ženama civilnim licima taj procenat nešto veći odnosno 16,74%.

S druge strane, preduzimanjem aktivnosti na promociji policijske profesije, ukoliko uporedimo sa prethodnom godinom (15,5%), doprinijelo se povećanju procenta žena, koji je na kraju izvještajnog perioda 17,66%, dok je procenat žena na rukovodnim dužnostima u UP ostao na istom procentu kao u 2024. godini, odnosno 1%. Ono što treba imati u vidu jeste da, iako je i dalje zadovoljavajući, ipak se bilježi blagi pad procenta zastupljenosti žena u MO (52%), MUP (58,54%) i ANB (35%). Isto tako, procenat žena u diplomatsko konzularnim predstavništvima je manji u odnosu na početno stanje i prethodnu godinu (44,83%). Dodatno, a imajući u vidu da u prethodnom periodu nije bilo žena u vojno diplomatskim predstavništvima, značajno je istaći da se u ovom segmentu bilježi napredak u odnosu na početno stanje, pa tako trenutno imamo jednu ženu na poziciji zamjenice vojnog atašea u Sjedinjenim Američkim Državama, kao i da Vojska Crne Gore ima prvu ženu u potpukovničkom činu. Posebno je bitno naglasiti i da su žene zastupljene u određenim koordinacionim odborima za odbranu i bezbjednost i postupanje u vanrednim situacijama.

Kontinuiranim podsticanjem inkluzivnosti i podizanjem svijesti o značaju učešća žena na rukovodnim i komandnim pozicijama internim kampanjama, rezultiralo je da na ovim pozicijama u VCG trenutno imamo 11,63% žena, što predstavlja procenat srazmjern njihovoj ukupnoj zastupljenosti i trend povećanja u odnosu na početnu vrijednost (6%). S druge strane u MO (52,6%), u odnosu na prethodni period, taj procenat bilježi opadajući trend, međutim, može se smatrati zadovoljavajućim posebno ukoliko imamo u obzir razloge takvog stanja, kao što je odliv ove kategorije kadra, koji je posebno bio izražen u izvještajnom periodu.

Obezbjedivanjem specijalizovanih obuka, kontinuiranim informisanjem komandnog kadra, kao i brojnim kampanjama i podsticajima određenih međunarodnih organizacija, prvenstveno Ujedinjenih nacija koje za specifične misije traže isključivo pripadnice (Zapadna Sahara), uticalo se da u izvještajnoj godini, imamo najveći broj žena prijavljenih i upućenih u neku od humanitarnih ili mirovnih misija, odnosno 12 pripadnica. S druge strane, jedna pripadnica UP je u izvještajnoj godini bila u misiji na Kosovu. Žene su zastupljene i u koordinacionim tijelima, pa je tako, u 2025. godini, Vlada formirala Međuresorsku komisiju za reviziju strateških dokumenata, zakonskih i podzakonskih akata kojima su uređena pitanja od značaja za nacionalnu bezbjednost, sastavljenu od 21 lica od čega sedam ženskog (33,33%) i 14 muškog pola (66,67%).

Nezavisno od toga što je zastupljenost žena u određenim institucijama, koje su tradicionalno smatrane muškim profesijama (vojnička i policijska), i dalje relativno zadovoljavajuća, posebno u pogledu njihovog učešća kako u ukupnoj strukturi, tako i na komandnim i rukovodnim dužnostima, ne smije se zanemariti činjenica, da su već sada evidentni izazovi koji mogu uticati na dalji napredak u postizanju željenih ciljeva. Naime, primjetno je da je jedan od ključnih izazova sve veći odliv kadra, bez obzira na pol, pa ukoliko ovaj trend ne bude zaustavljen, može doći do značajnog smanjenja zastupljenosti žena. Pored toga, nedovoljna zainteresovanost za upis na vojne akademije postaje jedan od izazova, koji se već odražava na broj novih kadrova, uključujući i pripadnice koje ulaze u vojnu službu. Ovakav trend, ukoliko se nastavi, može dodatno smanjiti procenat žena koje postaju pripadnice VCG, kao i one koje se nalaze na nekoj od komandnih dužnosti, imajući u vidu da su kadeti/kinje, nakon završenog obrazovanja, u velikoj mjeri angažovani na odgovornim komandnim pozicijama. S obzirom na trenutne geopolitičke i sigurnosne izazove na globalnom nivou, koji mogu uticati na motivaciju i interesovanje za vojnu karijeru, situacija postaje još složenija, pa iz tog razloga treba iznalaziti načine za podsticanje interesa mladih za vojne akademije. U svijetlu ovih izazova, važno je raditi i na stvaranju boljeg radnog okruženja koje ne treba samo da utiče na privlačenje već i na zadržavanje kadra, pružajući im mogućnost napredovanja i usklađivanja profesionalnih i privatnih obaveza.

Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Procenat zastupljenosti žena u bezbjednosnim institucijama	MO: 55,94% VCG: 10,54% MUP: 60% UP: 13% ANB: 36%	MO: 53,9% VCG: 12,04% MUP: 60% UP: 15,5% ANB: 36%	MO: 52% VCG: 11,92% MUP: 58,54% UP: 17,66% ANB: 35%		MO: 56% VCG: 11,5% MUP: 61% UP: 14% ANB: 38%
Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Procenat zastupljenosti žena na pozicijama donošenja odluka u bezbjednosnim institucijama	MO: 56,76% VCG: 6% UP: 0 ANB: 19,5%	MO: 52,4% VCG: 11,63% UP: 1% ANB: 17%	MO: 52,6% VCG: 11,63% MUP/UP: 2,51% ANB: 20%		MO: 57% VCG: 6,5% UP: 1% ANB: 21%

Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj žena u misijama, operacijama i vježbama	MO/VCG: 6 UP: 3	MO/VCG: 8 UP: 1	MO/VCG: 12 UP:1		MO/VCG: 8 UP: 4
Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj žena u diplomatskim i vojno diplomatskim predstavništvima	MO: 0 MVP: 51,63%	MO: 1 MVP: 50%	MO: 1 MVP: 44,83%		MO: 1 MVP: 52,13%

c) Operativni cilj br.3 - Povećati svijest o značaju zaštite žena i djevojčica u konfliktnim i postkonfliktnim zonama kroz organizovanje obuka na ovu temu

U okviru realizacije aktivnosti predviđenih ovim operativnim ciljem, treba istaći da su MUP/UP i MO/VCG, sproveli niz edukativnih i promotivnih aktivnosti usmjerenih na podizanje svijesti svojih zaposlenih, sa posebnim fokusom na rodno zasnovanu diskriminaciju, rodno zasnovano nasilje i trgovinu ljudima, u kontekstu prepoznavanja ovih oblika eksploatacije, prilikom učešća u misijama. Tako su službenici/e MUP-a i UP-a, u izvještajnom periodu, pohađali obuke na teme koje su imale za svrhu upoznavanje sa prevencijom i suzbijanjem nasilja nad ženama, borbi protiv rodno zasnovanog nasilja, i upoznavanja sa postupcima prepoznavanja žrtava trgovine ljudima, čime se doprinijelo podizanju svijesti u kontekstu pripreme kadra za djelovanje prilikom učešća u određenim misijama, u a cilju prepoznavanja ovih oblika eksploatacije. Prije upućivanja u međunarodne misije, pripadnici VCG, pored ostalih, prolaze i obavezne obuke na temu rodne ravnopravnosti, sa posebnim akcentom na zaštitu žena i djevojčica, prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog nasilja, kao i poštovanje ljudskih prava u konfliktnim i postkonfliktnim zonama. Dodatno, MO je, u saradnji sa NVO „Defendologija“ i Centrom za romske inicijative, u junu 2025. godine organizovalo predavanje za svoje zaposlene na temu: „Prepoznavanje i sprječavanje oblika trgovine ljudima“ koje je imalo za cilj jačanje sposobnosti ranog prepoznavanja rizika i adekvatnog reagovanja, posebno u međunarodnim misijama gdje su žene i djevojčice često u povećanom riziku, odnosno izložene su različitim oblicima nasilja i diskriminacije.

U cilju jačanja kapaciteta službenica MUP/UP-a koje učestvuju u misijama, pohvalno je istaći da je njihova pripadnica pohađala trening za razvoj sertifikovanih instruktora za specifične policijske poslove Ujedinjenih nacija, i stekla zvanje sertifikovane instruktorka UN-a za oblasti „Monitoring, mentorstvo i savjetodavnost“ i „Izgradnja i razvoj kapaciteta policije“, čime je dodatno ojačan nacionalni doprinos zaštiti civilnog stanovništva, naročito žena i djevojčica, u mirovnim operacijama u kojima njihove pripadnice učestvuju. U istom periodu, još jedna pripadnica UP-a učestvovala je na VII kursu za izgradnju ženske komande policije UN-a, a koji je bio usmjeren

na razvoj i jačanje kapaciteta ženskog komandnog kadra UNPOL-a³, kroz identifikaciju, mentorstvo, obuku i pripremu žena za rukovodeće pozicije u mirovnim misijama.

Kako bi se šira javnost dodatno upoznala sa značajem učešća i iskustvima žena u mirovnim misijama, pripadnice VCG koje su učestvovala u nekoj od humanitarnih/mirovnih misija gostovale su na nacionalnim i lokalnim televizijskim stanicama, dok su njihove izjave objavljivane i putem portala i društvenih mreža. Takođe, pripadnice MUP-a i UP-a učestvovala su u tematskim emisijama posvećenim ženama u policiji. Sve navedene aktivnosti doprinijele su jačanju svijesti o ključnoj ulozi žena u procesima izgradnje mira, zaštite žena i djevojčica, prevencije nasilja i osnaživanja lokalnih zajednica u konfliktnim i postkonfliktnim zonama.

Bez obzira na činjenicu da su u posmatranom periodu institucije koje upućuju pripadnike i pripadnice u mirovne misije organizovale obuke za svoje zaposlene, u narednom periodu bilo bi poželjno unaprijediti ovaj segment kroz organizovanje zajedničkih obuka na ovu temu. Na taj način omogućilo bi se razmjenjivanje različitih perspektiva, iskustava i praksi, što bi doprinijelo ujednačavanju pristupa, jačanju međusobne saradnje i unapređenju ukupnog kvaliteta obuka. Kao dobar primjer treba istaći obuku realizovanu 2024. godine, koja je, prema sprovedenoj evaluaciji, ocijenjena izuzetno pozitivno. Međutim, u procesu realizacije obuka identifikovano je više izazova koji značajno utiču na njihov obim i kontinuitet. Kao jedan od ključnih izazova izdvaja se preopterećenost rodnih instruktora i instruktorki primarnim radnim obavezama, s obzirom na to da je angažman na obukama dodatna odgovornost. Zbog ograničenog vremena i radnog kapaciteta, rodni/e instruktore/ke često nijesu u mogućnosti da realizuju veći broj obuka, naročito onih koje zahtijevaju višednevno angažovanje ili intenzivniju pripremu. Dodatni izazov odnosi se na neujednačeno angažovanje rodnih instruktora i instruktorki, što u praksi dovodi do situacije u kojoj manji broj instruktora/ki realizuje većinu obuka, dok se pojedini angažuju rijetko ili uopšte nijesu uključeni u proces. Ovakav disbalans može dovesti do preopterećenja aktivnijih instruktora/ki, smanjenja kvaliteta obuka na duži rok, kao i neiskorišćenosti postojećih ljudskih resursa. Imajući u vidu navedene izazove, neophodno je razmotriti uvođenje mehanizama motivacije i podsticaja za rodne instruktore/ke, kako bi se obezbijedilo njihovo ravnomjernije i intenzivnije učešće u realizaciji obuka.

Indikator	Početa vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj zajedničkih obuka institucija bezbjednosti na temu zaštite žena i djevojaka u konfliktnim zonama	1	1	1	→	3

³ United Nations Police

Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj lica koja su pohađala obuke na temu zaštite žena i djevojaka u konfliktnim zonama	17	23	23		25

d) Jačati integraciju rodne perspektive kroz programe obrazovanja i obuke

Sprovedenjem obuka iz oblasti rodne ravnopravnosti u izvještajnom periodu, institucije bezbjednosti značajno su doprinijele unapređenju rodne svijesti, kao i sistemskom prevazilaženju rodnih stereotipa i predrasuda među svim kategorijama kadra. Poseban doprinos ostvarivanju operativnog cilja ogleda se u činjenici da je broj lica koja su pohađala obuke iz oblasti rodne ravnopravnosti u institucijama bezbjednosti uvećan četiri puta u odnosu na početno stanje, čime je osnažen institucionalni kapacitet za integrisanje rodne perspektive u svakodnevni rad. Ovo se potkrepljuje podacima da je, u dvogodišnjem periodu, preko 1000 lica iz MUP/UP, MO/VCG i ANB-a pohađalo neku od obuka na teme iz oblasti rodne ravnopravnosti, uključujući prevenciju i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici, borbu protiv rodno zasnovanog nasilja, kao i opšte teme rodne ravnopravnosti.

Tokom izvještajnog perioda održan je i sastanak sa predstavnicima akademske zajednice, tačnije Fakulteta političkih nauka, na kojem je postignut dogovor o saradnji, što je rezultiralo dostavljanjem plana realizacije zajedničkih aktivnosti. Ove aktivnosti, koje će se sprovoditi u narednom dvogodišnjem periodu, doprinijeće ostvarivanju operativnog cilja kroz jačanje međuinstitucionalne saradnje, unapređenje znanja i vidljivosti rodne perspektive u sektoru bezbjednosti, kao i kroz povezivanje akademske zajednice i institucija bezbjednosti. U posmatranom periodu takođe je dogovoreno potpisivanje Memoranduma o saradnji između Fakulteta političkih nauka i Ministarstva odbrane, koji će, između ostalog, obuhvatiti i oblast rodne ravnopravnosti, čime se obezbjeđuje dugoročna i održiva saradnja u ovoj oblasti.

Dosljednom primjenom Priručnika o standardizaciji obuka iz oblasti roda i rodne ravnopravnosti, kao i integrisanjem ovih tema u Instrukciju za obuku Vojske Crne Gore, dodatno je osnažen sistem obuke i osigurana ujednačenost u njihovom pristupu. Na ovaj način direktno je doprineseno ostvarivanju operativnog cilja kroz povećanje obuhvata i kvaliteta obuka, imajući u vidu da je u izvještajnom periodu ukupno 547 pripadnika/ca VCG pohađalo neku od obuka iz oblasti rodne ravnopravnosti, od čega 429 muškaraca (78,4%) i 118 žena (21,6%).

Razvijanjem regionalnog online osnovnog kursa o rodnoj ravnopravnosti, u okviru projekta sa UNDP SEESAC-om, MO i VCG su doprinijeli unapređenju dostupnosti i fleksibilnosti obuka, u skladu sa savremenim trendovima. Ovakav pristup omogućio je zaposlenima

da pohađaju obuku u vremenu koje im najviše odgovara, čime su uklonjene određene organizacione i logističke barijere. U izvještajnom periodu, ukupno 315 zaposlenih u MO, pripadnika/ca VCG, zaposlenih u MLJMP i MUP, kao i pripadnika UP-a, pohađalo je predmetni kurs, od čega 78 žena (24,76%) i 237 muškaraca (75,24%). Posebno se izdvaja podatak da je 207 službenika/ca MUP/UP pohađalo ovu obuku, od čega 165 muškaraca (79,7%) i 42 žene (20,3%). Dodatno, link za online kurs prosljeđen je svim zaposlenima u UIKS i UC, čime je dodatno proširen obuhvat ciljne grupe. Sve ovo navedeno, doprinijelo je da se bilježi rastući trend u ostvarivanju ovog indikatora učinka.

Bez obzira na evidentan podatak da je značajan broj institucija u prethodnom periodu preduzeo različite aktivnosti u cilju organizacije obuka iz oblasti rodne ravnopravnosti, kao i da se kontinuirano razvijaju novi i fleksibilniji modeli za unapređenje dostupnosti ovih obuka (uključujući online platforme, izradu priručnika i drugih pratećih alata), neophodno je posvetiti dodatnu pažnju identifikaciji potencijalnih prepreka koje mogu otežati ili usporiti potpuno ostvarenje definisanog operativnog cilja i pratećih indikatora. Poseban akcenat potrebno je staviti na evaluaciju sprovedenih obuka, imajući u vidu da trenutno ne postoje sistematizovani podaci o njihovom stvarnom uticaju na znanja, stavove i prakse polaznika/ca, što otežava procjenu njihove efektivnosti i dugoročnih efekata.

Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj lica koja su prošla obuke o rodnoj ravnopravnosti u institucijama bezbjednosti	250	884	1015		300
Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj tema iz Priručnika uvrštenih u Instrukciju za obuke VCG	2	4	5		10
Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj organa koji su primijenili teme iz Priručnika osim MO koji je direktno učestvovao u njegovoj izradi	0	1	3		6

Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj zaposlenih koji su pohađali online program kreiran u saradnji MO i UNDP SEESAC-a	0	51	315		200

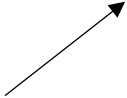
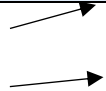
e) Podizati svijest o značaju prevencije i zaštite žena od diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja, kroz adekvatno informisanje i upravljanje eventualnim slučajevima

Sprovedenjem mjera u okviru ovog operativnog cilja, uspostavljeni su mehanizmi zaštite na nivou svih institucija, koji uključuju formalne i neformalne procedure prijave diskriminacije, uznemiravanja i drugih oblika neželjenog ponašanja. Ovi mehanizmi su ključni jer pružaju jasne smjernice za postupanje i omogućavaju zaposlenima da se osećaju sigurnim u prijavi takvih incidenata. Definisanjem procedura doprinijelo se stvaranju transparentnog sistema, što je od esencijalne važnosti za održavanje povjerenja unutar institucija i povećanje odgovornosti institucija prema svojim zaposlenima. Vodič za prevenciju diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja i brošura sa sažetim pregledom postupaka za reagovanje, koji su podijeljeni pripadnicima VCG, pružaju jasne instrukcije o tome kako prepoznati i postupiti u slučaju takvih incidenata. Po uzoru na prethodno pomenuti vodič u VCG, izrađen je i Vodič za sprječavanje i postupanje u slučajevima diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i mobinga u UP, kojim će se nastojati uticati na zaposlene u UP da se u većoj mjeri upoznaju šta to predstavlja neželjeno ponašanje u radnom okruženju, kao i procedurama pravovremenog reagovanja na isto.

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama i globalne kampanje 16 dana aktivizma MUP je sproveo kampanju o podizanju svijesti o važnosti prijavljivanja nasilja, pa su tako snimljena tri video spota koja opisuju različite situacije nasilja nad ženama sa ciljem podizanja svijesti o važnosti prijavljivanja nasilja. Osim toga, ovim povodom u TV emisijama gostovalo je pet policijskih službenika/ca. Dodatno, u cilju jačanja kapaciteta, UP organizuje obuke za osobe od povjerenja, na ovu temu, najmanje jednom godišnje, uz podršku organizacije OEBS-a.

U prevenciji diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i neželjenog ponašanja ključnu ulogu treba imati u implementaciji jasnih mehanizama zaštite, razvoju edukativnih materijala, proaktivnoj procjeni stanja kroz anketiranje i podsticanje prijavljivanja svih oblika neželjenih ponašanja, kao i kroz kontinuiranu realizaciju obuka na ove teme. Pravovremenim planiranjem i realizacijom obuka, procenat obuka u MO/VCG koje su za temu imale diskriminaciju, seksualno zlostavljanje i iskorišćavanje bio oko 20% od ukupnog broja održanih obuka u ovim institucijama.

Bez obzira na podatak da je veoma mali broj, odnosno u određenim institucijama uopšte nema prijava za diskriminaciju ili uznemiravanje, treba imati u vidu da to ne znači nužno da se ono ne dešava. Iz tog razloga poseban naglasak treba staviti na važnost ohrabrivanja zaposlenih da prijave slučajeve koji možda nijesu vidljivi ili nijesu zvanično prijavljeni, a koji mogu biti duboko ukorijenjeni u kulturi organizacije, te je nužno stvoriti atmosferu u kojoj se osjeća sigurnost za prijavu, bez straha od odmazde, osvete ili tome slično.

Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Povećanje procenta organizovanih obuka na temu zabrane diskriminacije, seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja u institucijama bezbjednosti	Ne postoji ustrojena evidencija na zadate teme	MO/VCG: 26,7% obuhvatalo ove teme	MO/VCG ⁴ : 19,23% obuhvatalo ove teme MUP/UP: 17,46%		5% obuka iz oblasti rodne ravnopravnosti organizovano u institucijama bezbjednosti obuhvataju teme diskriminacije i seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja
Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj organizovanih internih kampanja za podizanje svijesti među zaposlenima o nedozvoljenim ponašanjima (okrugli stolovi, saopštenja, brošure i sl.)	MO/VCG:1 MUP/UP:1	MO/VCG:1 MUP/UP: 9,88%	MO/VCG: 2 MUP/UP: 9,88%		MO/VCG: 5 MUP/UP: 2

f) Specifične potrebe žena i djevojčica zadovoljene u vanrednim okolnostima, kroz osvještavanje relevantnih aktera i specifične programe podrške ženama i djevojčicama u vanrednim okolnostima

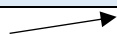
Realizacijom aktivnosti iz djelokruga rada Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, kroz sprovođenje kampanje „Sigurni i jednaki u slučaju elementarnih nepogoda”, ostvaren je značajan napredak u unapređenju znanja, spremnosti i bezbjednosti osoba sa invaliditetom (OSI), kao i institucija koje o njima brinu. Kampanja je doprinijela osnaživanju rukovodilaca/teljki i osoblja Dnevnog centra za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom Nikšić, koji su stekli konkretna i primjenjiva znanja o pravilnom postupanju u vanrednim

⁴ U 2025. godini, od ukupno 26 obuka u MO/VCG pet je obuhvatalo teme iz oblasti rodne ravnopravnosti, odnosno 19,23%.

situacijama, uključujući elementarne nepogode i druge vrste nesreća. Sprovedene aktivnosti doprinijele su smanjenju rizika po ovu izrazito ranjivu kategoriju stanovništva, koja se u vanrednim situacijama često suočava sa dodatnim preprekama i ugroženostima. Kroz praktičnu vježbu evakuacije u slučaju požara, realizovanu u saradnji sa Službom zaštite i spašavanja Nikšić, unaprijeđena je operativna spremnost Dnevnog centra, a korisnici i osoblje stekli su veći stepen sigurnosti, povjerenja i sposobnosti za koordinisano i blagovremeno djelovanje u realnim kriznim scenarijima. Time je ostvaren konkretan pomak ka inkluzivnijem i funkcionalnijem sistemu zaštite i spašavanja, u kojem su potrebe osoba sa invaliditetom prepoznate i integrisane u planiranje i reagovanje.

Dodatni doprinos jačanju institucionalnih kapaciteta ostvaren je realizacijom obuke na temu „Podrška zemlje domaćina – prekogranični i regionalni pristup i postupanje sa osjetljivim i ranjivim grupama u slučaju katastrofa”, koja je u novembru okupila pripadnike/ce institucija bezbjednosti i drugih relevantnih struktura. Učešćem 15 službenika/ca MUP-a i UP-a, uz prisustvo jednog pripadnika UC-a, unaprijeđena je svijest o značaju regionalne saradnje i koordinisanog odgovora u složenim kriznim situacijama, posebno kada je riječ o zaštiti ranjivih grupa.

Daljim aktivnostima usmjerenim na povećanje zastupljenosti žena u koordinacionim tijelima za pružanje pomoći u vanrednim situacijama, gdje se u 2025. godini bilježi učešće u rasponu od 30% do 57,1%, ostvaruje se pozitivan uticaj na kvalitet i uravnoteženost odgovora na krizne situacije. Veća uključenost žena doprinosi boljem prepoznavanju specifičnih potreba stanovništva, naročito u kontekstu zaštite ranjivih grupa. Imajući u vidu nalaze relevantnih međunarodnih istraživanja koja ukazuju da su žene u vanrednim okolnostima izloženije povećanom riziku od različitih oblika nasilja, njihovo aktivnije učešće u procesima odlučivanja predstavlja važan mehanizam prevencije, ali i efikasnijeg reagovanja u kriznim situacijama.

Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj obuka na temu zaštite stanovništva u slučaju vanrednih situacija, s posebnim osvrtom na uticaj vanrednih okolnosti na žene i djevojčice	0	1	2		1

g) Unaprijediti proces informisanja o R SBUN 1325 ka široj javnosti, kroz objavljivanje izvještaja, informacija, publikacija i ostvarivanja saradnje sa medijima

U cilju jačanja vidljivosti i unapređenja informisanja javnosti o primjeni R SBUN 1325, kao i sprovođenju politike rodne ravnopravnosti u cjelini, MO i VCG su realizovali niz komunikacionih i promotivnih aktivnosti. Tim povodom objavljeno je ukupno 14 saopštenja i multimedijalnih sadržaja na zvaničnoj internet stranici i društvenim mrežama MO/VCG, koje su se odnosile na: usvajanje Godišnjeg izvještaja o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za implementaciju Strategije za primjenu R SBUN 1325, kao i na najavu i realizaciju regionalne konferencije povodom obilježavanja 25. godišnjice od njenog usvajanja. Posebna pažnja posvećena je izvještavanju sa same konferencije i nakon njenog održavanja, uključujući plasiranje promotivnih spotova sa kadrovima sa sva tri panela, kroz ukupno sedam objava, čime je dodatno naglašen regionalni značaj ovog događaja i razmjena dobrih praksi u oblasti rodne ravnopravnosti i bezbjednosti. Pored toga, realizovane su aktivnosti usmjerene na promociju uloge i doprinosa žena u sistemu odbrane, uključujući objave o kadetkinjama koje su položile svečanu zakletvu, promotivni spot posvećen ženama u MO i VCG povodom obilježavanja 8. marta – Međunarodnog dana žena. Tom prilikom promovisane su pripadnice VCG – podoficirke i vojnkinje koje su ostvarile zapažene rezultate na sportskim takmičenjima na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou. Takođe, objavljene su informacije o učešću oficirke VCG u promociji italijanske vojne akademije, na kojoj je i sama bila polaznica, kao i o uspjehu oficirke VCG koja je ostvarila značajne rezultate tokom stručnog usavršavanja na kursu u Sjedinjenim Američkim Državama. Navedene aktivnosti imale su značajnu ulogu u afirmaciji o značaju učešća žena u sektoru bezbjednosti i odbrane, kao i u promociji pozitivnih primjera i dostignuća pripadnica sistema odbrane, što u krajnjem doprinosi većoj zainteresovanosti žena za vojni poziv.

Dodatno, ukupno četiri objave koje su za temu imale rodnu ravnopravnost objavljene su na zvaničnim internet stranicama MUP/UP, a odnosile su se na: promociju pripadnice Sektora policije posebne namjene odnosno njenim uspjesima na sportskim takmičenjima u Crnoj Gori i regionu, sastancima direktora UP sa međunarodnim partnerima (V.Britanija, Turska) na kojima je jedna od tema bila i osnaživanje žena na rukovodnim pozicijama u UP, kao i promocija pripadnica koje su učestvovala u mirovnoj misiji u Kipru. Učešće direktora UP na Generalnoj skupštini Asocijacije šefova policija u Jugoistočnoj Evropi – SEPCA, koja je pored tema koje su se odnosile na borbu protiv trgovine ljudima i krijumčarenja migranata, sajber bezbjednosti, imala i promociju ženskog liderstva i rodne ravnopravnosti u policiji.

Organizacija regionalne konferencije na temu: „Održivi uticaj Rezolucije SBUN 1325 i njoj pratećih rezolucija: Ispitivanje dugoročnih efekata sprovođenja Rezolucije 1325 i razmatranje načina da se osigura njena trajna relevantnost i efikasnost“, uticala je da u izvještajnoj godini, veliki broj štampanih i digitalnih medija, kao i web portala prenesu informaciju o održavanju iste, pa se tako bilježi trend rasta indikatora koji se odnosi na broj prenesenih medijskih objava u vezi primjene R SBUN 1325, kojih je bilo 15, što je više čak i od postavljene krajnje vrijednosti indikatora učinka. Konferencija, koju je otvorio ministar odbrane, okupila je visoke prestavnike/ce ministarstava odbrane zemalja Zapadnog Balkana, međunarodnih organizacija (NATO, OEBS, UNDP SEESAC) kao i nacionalnih institucija koje su neposredno uključene u implementaciju ciljeva Rezolucije SBUN 1325. Ukupan broj učesnika/ca: 59 od čega 36 ženskog (61%) i 23 muškog pola (39%).

Ono što se i dalje primjećuje kao izazov jeste da bez obzira što se veliki broj objava/saopštenja objavljuje na zvaničnim internet stranicama ili društvenim mrežama pojedinih institucija bezbjednosti, ipak veoma rijetko se dešava da ove informacije nađu svoje mjesto na TV stanicama. Iz tog razloga, u narednom ciklusu planiranja treba voditi računa i o ovom segmentu u promociji ciljeva R SBUN 1325.

Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj objava (izvještaja), na web sajtovima institucija sektora bezbjednosti iz oblasti rodne ravnopravnosti	10	14	17		15
Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Kreirana posebna web stranica za promociju i informisanje o R SBUN 1325	Ne postoji posebna web stranica	U okviru novog sajta budivojnik.me uvrštena posebna stranica posvećena agendi Žene, mir i bezbjednost	Stavljen u funkciju sajt budivojnik.me u sklopu kojeg je aktivna i web stranica za Žene, mir i bezbjednost		Projektni zadatak za izradu web stranice je urađen
Indikator	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost indikatora u 2024. godini	Ostvarena vrijednost indikatora u 2025. godini	Trend	Ciljna vrijednost u 2025. godini
Broj prenesenih medijskih objava u vezi primjene R SBUN 1325	0	9	15		5

3. TABELARNI PRIKAZ AKTIVNOSTI

STRATEŠKI CILJ	Unaprijediti položaj žena i djevojčica u svim procesima koji vode održavanju i promociji mira i bezbjednosti		
Operativni cilj 1	Unaprijediti institucionalne kapacitete za sprovođenje ciljeva R SBUN 1325 povećanjem i osposobljavanjem mehanizama za rodnu ravnopravnost		
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost (2025)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja (2027)
Broj internih mehanizama (rodnih instruktora/ki, kontakt osoba, osoba od povjerenja i sl.) za sprovođenje politike rodne ravnopravnosti	MO/VCG: 28 MUP/UP: 27 ANB: 2 UC: 0	MO/VCG: 35 MUP/UP: 30 ANB: 8 UC: 1	MO/VCG: 32 MUP/UP: 31 ANB: 4 UC: 3
Broj rukovodnog i komandnog kadra koji su prošli obuke na temu R SBUN 1325 u sektoru bezbjednosti	MO/VCG: 2 MUP/UP: 2 UC: 2	MO/VCG: 13 MUP/UP: 2 UC: 1	MO/VCG: 15 MUP/UP: 15 UC: 10
Broj sistematizovanih radnih/formacijskih mjesta koji se bave pitanjima rodne ravnopravnosti u sektoru bezbjednosti	13	22	25

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 1.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.1. Obezbijediti obuku za instruktore za rodnu ravnopravnost	-Broj obuka; -Broj rodnih instruktora/ki. Postignute vrijednosti: MO/VCG: Na osnovu dostavljenog pozivnog pisma od strane RACVIAC-a ⁵ , u septembru 2025. godine delegirano je dvoje oficira Vojske (jedno ženskog i jedno muškog pola), koji su uspješno završili program obuke i	MO/VCG	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.					1,510.00 € ⁷	440,55€	Budžet	

⁵ Centar za bezbjednosnu saradnju.

⁷ Iznos je planiran za izdvajanja u dvogodišnjem periodu (755,00€ za 2024. i 755,00€ za 2025.godinu).

	<p>stekli sertifikat rodnih instruktora/ki.</p> <p>Posebno je značajno istaći da je, pored navedenih lica, jedna oficirka Vojske, koja je ujedno i rodna instruktorka, na istom kursu bila angažovana u svojstvu predavačice. Njeno učešće u ovoj ulozi jasno potvrđuje visok nivo stručnosti, iskustva i kompetencija pripadnika/ca VCG u ovoj oblasti.</p> <p>ANB: U saradnji sa ULJR, preduzete su aktivnosti na uključivanju ANB-a u buduće programe za obuku instruktora/ki u ovoj oblasti.</p> <p>MUP/UP: Pored ranije obučених službenika MUP/UP, tokom 2025. godine dvije službenice (jedna iz MUP-a i jedna iz UP-a su završile ToT⁶ na temu rodne ravnopravnosti (u organizaciji ULJR i RACVIAC-a).</p>										
<p>1.3.Praćenje aktivnosti Radnog tima za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru</p>	<p>-Broj zajedničkih aktivnosti; -Broj sastanaka; -Broj učesnika/ca (podijeljeno po polu).</p> <p>Postignute vrijednosti: Shodno preporukama iz Godišnjeg izvještaja o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za implementaciju Strategije primjene Rezolucije SBUN 1325 za 2024. godinu, kojim je prepoznato da je u</p>	<p>MO/VCG</p> <p>ANB MUP/UP</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>IV kvartal 2025.</p>				<p>0€</p>	<p>0€</p>		

⁶ Training of Trainers – obuka za trenere

	<p>određenim institucijama od značaja za rad ovog radnog tima, došlo do kadrovskih promjena, MO je Rješenjem broj: 06011-078/25-3857 od 25. novembra 2025. godine, obrazovalo novi Radni tim za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru, kojeg pored predstavnica MO i VCG čine i predstavnice MUP-a/UP-a i ANB-a (devet članica). Sastanak Radnog tima održan je u decembru 2025. godine. Sastanku je prisustvovalo devet učesnika/ca (osam ženskog i jedno muškog pola – koordinator za poslove rodne ravnopravnosti u MO). Na sastanku su razmatrane aktivnosti koje će ovaj tim zajednički preduzimati u narednom periodu.</p>										
<p>1.4.Imenovati i obučiti rodne mehanizme u UIKS i UC</p>	<p>-Broj imenovanih rodnih mehanizama (podijeljeno po polu); -Broj obuka.</p> <p>Postignute vrijednosti: ULJR: Uprava za ljudske resurse, je u februaru 2025. godine, raspisala Javni poziv za obuku trenera i trenerica za realizaciju obuka iz oblasti rodne ravnopravnosti. Po saznanju za isti, predstavnici MO su uputili mail članicama MRG iz UC i UIKS. Na osnovu dostavljenog izvještaja, od strane ULJR,</p>	<p>UC/UIKS</p> <p>ULJR</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>IV kvartal 2025.⁸</p>				<p>0€</p>	<p>0€</p>		

⁸ Za realizaciju ove aktivnosti, Godišnjim izvještajem za 2024. godinu predviđen je novi rok, odnosno IV kvartal 2025. godine

	<p>obuku za rodne trenere/ice prošlo je 39 službenika/ca od čega šest muškog (15,38%) i 33 ženskog pola (84,62%).</p> <p>UC: Jedna službenica UC-a je završila obuku za trenericu iz oblasti rodne ravnopravnosti, realizovanu kroz pet modula, u organizaciji UNDP-a i ULJR.</p> <p>UIKS: Jedna službenica UIKS-a, je takođe završila gore pomenutu obuku za trenericu iz oblasti rodne ravnopravnosti.</p>										
<p>1.5.Povećati broj sistematizovanih radnih/formacijskih mjesta, odnosno poslova u okviru postojećih radnih mjesta, koja se bave pitanjima rodne ravnopravnosti u sektoru bezbjednosti</p>	<p>-Broj sistematizovanih radnih/formacijskih mjesta koja se bave pitanjima rodne ravnopravnosti po institucijama bezbjednosti; -Broj popunjenih radnih/formacijskih mjesta.</p> <p>Postignute vrijednosti: MO/VCG: U Ministarstvu, važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, sistematizovana su tri radna mjesta kojima je, između ostalog, opis posla i rodna ravnopravnost. Sva mjesta su popunjena. U Vojsci, pored sistematizovanog mjesta savjetnice za rodna pitanja NGŠ (u čijem je opisu posla isključivo rodna ravnopravnost), postoje još i mjesta za 13 kontakt osoba za rodnu ravnopravnost u jedinicama Vojske.</p> <p>ANB:</p>	<p>MO/VCG MUP/UP ANB</p> <p>ULJR</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>IV kvartal 2025.</p>				<p>0€</p>	<p>0€</p>		

	<p>Shodno novom aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji pitanja rodne ravnopravnosti su uvrštena u opisu poslova tri radna mjesta.</p> <p>MUP/UP: Važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji MUP-a nijesu definisana radna mjesta koja se bave pitanjima rodne ravnopravnosti iz razloga što postoji 30 internih mehanizama za sprovođenje politike rodne ravnopravnosti koji ove poslove obavljaju u okviru svojih redovnih aktivnosti. Ovi mehanizmi određeni su rješenjem. Rješenjem ministra je određena koordinatorica za rodnu ravnopravnost koja koordinira predmetnim aktivnostima i obavlja poslove koji se odnose na rodnu ravnopravnost.</p> <p>UC: Vlada Crne Gore utvrdila je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji UC-a, koji je stupio na snagu u oktobru 2025. godine. Prilikom izrade pomenutog Pravilnika predstavnici UC-a su razmotrili navedenu aktivnost i u okviru Sektora za upravljanje i razvoj ljudskih resursa uvršteno je da se vrše poslovi koji se, između ostalih, odnose i na oblast rodne ravnopravnosti, i to: u opisu posla radnog mjesta samostalni/a carinski/a savjetnik/ca I u Odsjeku za obuke i praćenje</p>										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>stručnog usavršavanja poslove, u odnosu na obuke iz ove oblasti, i u opisu radnog mjesta samostalni carinski/a savjetnik/ca I u Odsjeku za koordinaciju projekata-Sektor za strateško planiranje, koordinaciju projekata i međunarodnu saradnju, u pogledu obavljanja i poslova praćenja pitanja iz oblasti rodne ravnopravnosti.</p>									
<p>1.7.Održavanje redovnih sastanaka sa rukovodiocima bezbjednosnih institucija (uz uključivanje rukovodnog i komandnog kadra), u cilju njihovog informisanja o implementaciji aktivnosti u vezi primjene R SBUN 1325</p>	<p>-Broj sastanaka; -Broj dobijenih sugestija.</p> <p>Postignute vrijednosti: MO/VCG: Donosioci/teljke odluka u MO i VCG kontinuirano se informišu o preduzetim aktivnostima u vezi implementacije R SBUN 1325. Zaključci sa sastanaka prosljeđuju se Kabinetu ministra i Kabinetu načelnika Generalštaba. Dodatno, na kolegijumima, koji se redovno održavaju rukovodni i komandni kadar se, između ostalog, upoznaju i sa realizovanim kao i planiranim aktivnostima po pitanju rodne ravnopravnosti i R SBUN 1325. MUP/UP: Kordinatorka za rodnu ravnopravnost koordinira predmetnim aktivnostima u saradnji sa predstavnicima bezbjednosnih institucija. Kordinatorka prisustvuje i sastancima koji se održavaju u prostorijama MO, a zaključci sa istih se definišu u sklopu zapisnika, koji se</p>	<p>MO/VCG MUP/UP ANB</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>IV kvartal 2025.</p>			0€	0€		

	<p>dalje dostavljaju svim institucijama bezbjednosti, na znanje.</p> <p>ANB: Koordinator za rodnu ravnopravnost održava periodične sastanke sa starješinom organa po ovim pitanjima.</p> <p>Takođe, jednom godišnje se dostavlja izvještaj o preduzetim aktivnostima Radne grupe po pitanju rodne ravnopravnosti, kao i predlažu nove aktivnosti za Akcioni plan.</p>										
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Operativni cilj 2	Povećati zastupljenost žena u sektoru bezbjednosti, a posebno na pozicijama donošenja odluka i u aktivnostima koje se odnose na učešće u vojno-diplomatskim, diplomatskim predstavništvima, mirovnim misijama i operacijama kroz obezbjeđivanje jednakih mogućnosti		
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost (2025)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja (2027)
Procenat zastupljenosti žena u bezbjednosnim institucijama	MO: 55,94% VCG: 10,54% MUP: 60% UP: 13% ANB: 36%	MO: 52% VCG: 11,92% MUP: 58,54% UP: 17,66% ANB: 35%	MO: 56,5% VCG: 13,5% MUP: 62% UP: 15% ANB: 40%
Procenat zastupljenosti žena na pozicijama donošenja odluka u bezbjednosnim institucijama	MO: 56,76% VCG: 6% UP: 0 ANB: 19,5%	MO: 52,6% VCG: 11,63% MUP/UP: 2,51% ANB: 20%	MO: 57,5% VCG: 7% UP: 2% ANB: 24%
Broj žena u misijama, operacijama i vježbama	MO/VCG: 6 UP: 3	MO/VCG: 12 UP: 1	MO/VCG: 9 UP: 5
Broj žena u diplomatskim i vojno diplomatskim predstavništvima	MO: 0 MVP: 51,63%	MO: 1 MVP: 44,83%	MO: 2 MVP: 52,63%

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 2.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.1. Obezbijediti veće učešće žena u koordinacionim tijelima zaduženim za odlučivanje o pitanjima odbrane i bezbjednosti	<p>Broj žena u koordinacionim tijelima (izraženo apsolutnim brojem i procentualno)</p> <p>Postignute vrijednosti: U skupštinskom Odboru za bezbjednost i odbranu od 13 članova/ica tri su ženskog (23,07%) dok je devet (76,93%) muškog pola. Operativni tim za zaštitu i spašavanje koji je formiran 2021. godine čini 20 članova/ica od čega pet ženskog (25%) i 15 muškog pola (75%). U 2025. godini, Vlada je formirala Međuresorsku komisiju za reviziju strateških dokumenata, zakonskih i podzakonskih akata kojima su uređena pitanja od značaja za nacionalnu bezbjednost, sastavljenu od 21 lica od čega sedam ženskog (33,33%) i 14 muškog pola (66,67%). U 2025. godini imenovana je i savjetnica potpredsjednika Vlade za bezbjednost, odbranu, borbu protiv kriminala i unutrašnju politiku. MUP: U Komisiji za provjeru bezbjednosnih smetnji za vršenje policijskih poslova od šest članova/ica, dvije su</p>	MO/VCG MUP/UP ANB UIKS UC	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.				0€	0€			

	<p>žene i to na mjestu predsjednice i sekretarke. Učešće žena u navedenoj komisiji procentualno je 33,33%.</p> <p>UC: U odnosu na ovu aktivnost predstavnice UC-a participiraju u nekoliko koordinacionih tijela zaduženih za odlučivanje o pitanjima odbrane i bezbjednosti. Vršiteljka dužnosti direktorice UC je članica Biroa za operativnu koordinaciju organa obavještajno bezbjednosnog sektora (BOK), koji je obrazovala Vlada Crne Gore.</p> <p>UIKS: Nijedna žena nije članica nacionalnih tijela ovog tipa.</p>										
<p>2.2. Redovno ažuriranje i unaprijeđenje baza podataka razvrstanih po polu o zastupljenosti u institucijama bezbjednosti (uključujući razvrstavanje po pozicijama i činovima, profesionalnom angažmanu i učešću u donošenju odluka, učešću u stručnom usavršavanju i specijalističkim obukama, nagrađivanju i dr.)</p>	<p>-Dostupni podaci o zastupljenosti žena u pojedinačnim činovima, pozicijama profesionalnom angažmanu i učešću u donošenju odluka, učešću u stručnom usavršavanju i specijalističkim obukama, nagrađivanju i dr.</p> <p>Postignute vrijednosti: MO/VCG: Kada je riječ o zastupljenosti žena u pojedinačnim činovima u oficirskom kadru jedna žena je u činu potpukovnice, dvije majorice, 10 kapetanica, 24 poručnice i 18 potporučnica. U kategoriji podoficirskih činova imamo tri zastavnice, tri starije vodnice I klase, 12</p>	<p>MO/VCG MUP/UP ANB UIKS UC</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>IV kvartal 2025.</p>				<p>0€</p>	<p>0€</p>		

	<p>starijih vodnica, 11 vodnica I klase i 28 vodnica.</p> <p>U MO se tri žene nalaze na pozicijama visokog rukovodnog kadra što čini procenat od 50%. U kategoriji ekspertske rukovodnog kadra žene čine 52,6%.</p> <p>Procenat žena na rukovodnim i komandnim dužnostima u VCG na kraju izvještajnog perioda je 11,63%.</p> <p>Ukupan broj pripadnica VCG koje su u 2025. godini upućene na neko od karijernih usavršavanja ili specijalističkih obuka bio je 22%.</p> <p>ANB:</p> <p>U nadležnoj organizacionoj jedinici za ljudske resurse vrši se kontinuirano unošenje i ažuriranje baze podataka vezanih za pitanja rodne ravnopravnosti.</p> <p>MUP/UP:</p> <p>Kadrovska baza podataka je kreirana na način da omogućava dobijanje podataka o zastupljenosti žena u pojedinačnim činovima, pozicijama, profesionalnom angažmanu i učešću u donošenju odluka, učešću u stručnom usavršavanju i specijalističkim obukama, nagrađivanju i dr.</p> <p>Redovno se ažuriraju i unose podaci u kadrovsku aplikaciju. Procenat zastupljenosti žena u MUP-u je 58,54% dok u UP 17,66%.</p>										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>UC: Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji UC-a sistematizovano je 606 radnih mjesta za izvršavanje poslova iz nadležnosti ovog državnog organa, dok je trenutni broj zaposlenih u ovoj upravi 480.</p> <p>U odnosu na zastupljenost muškaraca i žena u UC je zaposleno 314 muškaraca i 166 žena (34,44%).</p> <p>U odnosu na nagrađivanje povodom obilježavanja Dana carinske službe – 18. oktobra, u skladu sa Zakonom o carinskoj službi i Pravilnikom o vrstama priznanja, načinu dodjele priznanja i novčanim nagradama i visini novčanih nagrada za doprinos ugledu carinske službe, ove godine donijeta je odluka za dodjelu pohvala i novčanih nagrada za 11 službenika/ca od kojih šest žena (54,5%) i pet muškaraca (45,5%).</p> <p>UIKS: U UIKS-u je zaposleno 472 lica od čega je 126 ženskog pola, što predstavlja procenat od 26,7%.</p>										
<p>2.3. Povećati broj žena u humanitarnim i mirovnim misijama obezbjeđivanjem većeg broja prijavljenih kvalitetnih kandidatkinja</p>	<p>-Broj prijavljenih žena; -Broj primljenih žena.</p> <p>Postignute vrijednosti:</p> <p>MO/VCG: U izvještajnom periodu ukupno 12 pripadnica Vojske je učestvovalo u nekoj od mirovnih misija, što predstavlja najveći broj</p>	<p>MO/VCG MUP/UP</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>IV kvartal 2025.</p>				<p>0€</p>	<p>0€</p>		

	<p>upućenih pripadnica, u toku jedne godine. Misije su uključivale:</p> <ul style="list-style-type: none"> -V FLF MNECON (Forward Land Forces Bulgaria) Bugarska – pet pripadnica; -VI FLF MNECON (Forward Land Forces Bulgaria) Bugarska – četiri pripadnice; - Misija UN MINURSO – jedna pripadnica; -XV FLF MNECON (Forward Land Forces Brigade Latvia) Letonija – dvije pripadnice. <p>UP: Tokom izvještajnog perioda jedna službenica MUP/UP je učestvovala u mirovnoj misiji (do aprila 2025. godine, na Kosovu). Devet policijskih službenica se javilo na interni poziv MUP-a za učešće pripadnika/ca policije u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu.</p>										
<p>2.4. Povećati zastupljenost žena na svim nivoima odlučivanja na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Broj žena u vojno diplomatskim misijama; -Broj žena ambasadorki; -Broj žena na komandnim, rukovodnim odnosno rukovodećim dužnostima. <p>Postignute vrijednosti: MO/VCG: U izvještajnom periodu jedna žena se nalazi na poziciji zamjenice vojnog izaslanika u SAD. Procenat žena na komandnim, rukovodnim odnosno rukovodećim dužnostima: 11,63%.</p>	<p>MO/VCG MUP/UP MVP</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>IV kvartal 2025.</p>				<p>0€</p>	<p>0€</p>		

	<p>MUP/UP: Zbirni procenat žena na rukovodećim pozicijama u MUP i UP iznosi 2,51%, za 2025. godinu.</p> <p>MVP: U posmatranom periodu, žene su bile zastupljene u procentu od 44,83% na ambadorskim pozicijama, pri čemu treba imati u vidu, da je 11 ambadorskih pozicija, na kraju izvještajnog perioda, bilo upražnjeno.</p>										
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Operativni cilj 3	Povećati svijest o značaju zaštite žena i djevojčica u konfliktnim i postkonfliktnim zonama kroz organizovanje obuka na ovu temu		
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost (2025)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja (2027)
Broj zajedničkih obuka institucija bezbjednosti na temu zaštite žena i djevojaka u konfliktnim zonama	1	1	5
Broj lica koja su pohađala obuke na temu zaštite žena i djevojaka u konfliktnim zonama	17	23	35

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 3.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.1. Organizovati zajedničke obuke zaposlenih u institucijama bezbjednosti na temu zaštite žena	-Broj obuka; -Broj učesnika/ca. Postignute vrijednosti: U novembru 2024.godine je održana obuka na temu	MO/VCG MUP/UP ANB UC UIKS	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.					1.000,00 €	U 2025. godini nije bilo utroška sredstava ⁹	Budžet	

⁹ Imajući u vidu da je obuka realizovana u 2024. godini, sredstva su utrošena u toj izvještajnoj godini.

<p>i djevojčica od rodno zasnovanog nasilja, seksualnog nasilja povezanog sa oružanim konfliktima, seksualne eksploatacije i zlostavljanja</p>	<p>zaštite žena i djevojaka u konfliktnim zonama, a istoj su prisustvovali predstavnici institucija bezbjednosti, odnosno, pored MO i VCG (13), učesnici su bili i pripadnici MUP-a (jedno), UP-a (četvoro) i ANB-a (petoro). Ukupan broj prisutnih bio je 23 od čega 16 ženskog (69,6%) i sedam muškog pola (30,4%). Dodatno, u 2025. godini, službenici/ce MUP/UP su pohađali/e obuke na teme: -Prevenција i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici, 12 učesnika/ca, od čega osam muškog (66,67%) i četiri ženskog pola (33,33%); -Nasilje u porodici, 31 učesnika/ca od čega 23 muškog (74,20%) i osam ženskog (25,80%); -Obuka o borbi protiv rodno zasnovanog nasilja (jedan policijski službenik); -Rodna ravnopravnost, pet učesnika/ca, od čega jedno muškog (20%) i četiri (80%) ženskog pola.</p>										
<p>3.2. Informisanje javnosti o značaju učešća pripadnica VCG i UP u međunarodnim humanitarnim i mirovnim misijama kroz objave, promotivne spotove i sl.</p>	<p>-Broj objava; -Broj pregleda; -Broj pripadnica aktera spotova. Postignute vrijednosti: MO/VCG: Povodom 8. marta napravljen je poseban video spot čiji su glavni akteri bile žene zaposlene u MO, kao i vojnkinje, podoficirke i oficirke iz VCG, među</p>	<p>MO/VCG MUP/UP</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>IV kvartal 2025.</p>				<p>0€</p>	<p>0€</p>		

	<p>kojima i one koje su učestvovale u nekoj od humanitarnih i mirovnih misija. Spot je objavljen na društvenim mrežama i zvaničnoj internet stranici Ministarstva, kao i u medijima.</p> <p>MUP/UP: Na radionicama i konferencijama koje organizuje Udruženje policijskih službenica se promovise učešće žena u mirovnim misijama. Nakon održanih navedenih događaja objavljuje se informacija o istima na društvenim mrežama i strukovnim grupama.</p>									
3.3. Sprovoditi kampanje specifično targetirane ka ženama koje se ubrajaju u ranjive grupe o upoznavanju sa fenomenom trgovine ljudima	<p>Broj kampanja</p> <p>Postignute vrijednosti:</p> <p>MUP/UP: Prepoznajući dominantne oblike eksploatacije, MUP, tačnije Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima i Operativni tim za borbu protiv nedozvoljenog prelaza državne granice i krijumčarenja ljudima, u saradnji sa <i>Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM)</i>, u periodu 30. jula do 18. oktobra 2025. godine, realizovali su kampanju pod nazivom „TIČE TE SE. Ne spuštaj glavu, podigni glas“, u cilju skretanja pažnje javnosti na sveprisutnost problema trgovine ljudima. S tim u vezi, izrađeni su edukativni</p>	MUP/UP	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.				0€	Donacije	

	<p>spotovi koji su promovisani na društvenim mrežama u okviru obilježavanja 30. jula, Svjetskog dana borbe protiv trgovine ljudima. Povodom obilježavanja 18. oktobra, Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima, kao centralni događaj pomenute kampanje, 15. i 16. oktobra 2025. godine održan je performans „Muzej iznevjerenih obećanja“ na Trgu Svetog Petra Cetinjskog u Podgorici. Postavka je prikazivala stvarne priče žrtava radne eksploatacije kroz audio-vizuelne i interaktivne elemente, sa ciljem podizanja svijesti i empatije kod građana. Jedna od priča se posebno ticala žene koja je eksploatisana u sektoru ugostiteljstva. Navedena kampanja, podržana je od strane Vlade SAD/Biroa Stejt Departmenta za borbu protiv međunarodne trgovine narkoticima i sprovođenje zakona (INL).</p> <p>Dodatno, dvoje pripadnika MUP/UP su prisustvovali obuci na temu: Trgovina ljudima sa akcentom na zaštitu žrtava i imovinsko pravni zahtjev (jedno muškog i jedno ženskog pola).</p> <p>MO/VCG: Ministarstvo odbrane je za svoje zaposlene, a u saradnji sa NVO „Defendologija“ i Centrom za romske inicijative, u junu 2025.</p>										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	godine, realizovalo predavanje na temu: „Prepoznavanje i sprječavanje oblika trgovine ljudima“. Broj prisutnih učesnika/ca: 16 od čega 12 ženskog (75%) i četiri muškog pola (25%).										
3.4. Organizovanje preduputnih obuka o podizanju svijesti o pružanju pomoći ka oporavku lokalnim ženama i djevojčicama u konfliktnim i postkonfliktnim zonama čija su prava povrijeđena	<p>-Broj obuka; -Broj učesnika/ca.</p> <p>Postignute vrijednosti: MO/VCG: Prije upućivanja u misije, pripadnici Vojske, pored ostalih, prolaze i obuke na temu rodne ravnopravnosti, s posebnim fokusom na značaj zaštite ranjivih kategorija stanovništva. MUP/UP: Službenica MUP/UP je po sprovedenom konkursu Odjeljenja policije UN-a, pohađala trening za razvoj sertifikovanih instruktora specifičnih poslova policijskih službenika UN, koji je održan u Centru za mirovne operacije Policijske akademije Kairo u Egiptu. Tom prilikom službenica UP je uspješno završila navedenu obuku, te postala sertifikovana instruktorka UN za dvije oblasti, "Monitoring, mentorstvo i savjetodavnost" kao i "Izgradnja i razvoj kapaciteta policije". U istom periodu, još jedna službenica MUP/UP je uzela učešće na VII kursu za izgradnju ženske komande policije UN-a. Kurs se održao u Globalnom</p>	MO/VCG MUP/UP	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.				0€	0€		

	<p>servisnom centru UN-a u Brindizi, Italija, i isti je obuhvatio razvoj i izgradnju komande žena UN-a za identifikaciju, mentorstvo, obuku i pripremu komandnog kadra policije UN-a (UNPOL).</p> <p>Uz podršku UNITAR-a na Policijskoj akademiji u Danilovgradu, u decembru 2025. godine, za potrebe MUP/UP, organizovana je AMS-SAAT obuka za osam policijskih službenika/ca (četiri ženskog i četiri muškog pola).</p>										
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Operativni cilj 4	Jačati integraciju rodne perspektive kroz programe obrazovanja i obuke		
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost (2025)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja (2027)
Broj lica koja su prošla obuke o rodnoj ravnopravnosti u institucijama bezbjednosti	250	1015	400
Broj tema iz Priručnika uvrštenih u Instrukciju za obuke VCG	2	5	15
Broj organa koji su primijenili teme iz Priručnika osim MO koji je direktno učestvovao u njegovoj izradi	0	3	10
Broj zaposlenih koji su pohađali online program kreiran u saradnji MO i UNDP SEESAC-a	0	315	400

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 4.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
4.1. Organizovati obuku za pripadnike/ce sektora bezbjednosti koji nisu uključeni u rad MRG o ciljevima R SBUN 1325	<p>-Broj obuka; -Broj učesnika/ca.</p> <p>Postignute vrijednosti: MO/VCG: Iako je bila planirana za 2025. godinu, MO je u novembru 2024. godine organizovalo obuku na temu R SBUN za predstavnike/ce institucija bezbjednosti koji/e nisu direktno uključeni u rad MRG. Ukupan broj prisutnih je bio 16 od čega 14 ženskog (87,5%) i dva muškog pola (12,5%). Obuci su pored predstavnika/ca MO/VCG učestvovali i predstavnici MUP/UP, ANB, UC, UIKS, skupštinskog Odbora za rodnu ravnopravnost, MVP i MPNI. ANB: Organizovane su tri obuke za zaposlene u ANB-u (63 polaznika/ca). Dodatno, predstavnica Agencije je prisustvovala u svojstvu panelistkinje na Regionalnoj konferenciji održanoj u Budvi u septembru 2025.godine, a koja je za cilj imala obilježavanje 25 godina od usvajanja R SBUN 1325.</p>	<p>MO/VCG</p> <p>MUP/UP ANB UIKS UC PA</p>	I kvartal 2025	IV kvartal 2025				500,00€	440,44€	Budžet		

<p>4.2. Obuka rukovodilaca i zaposlenih u drugim državnim institucijama o ciljevima R SBUN 1325</p>	<p>-Broj obuka; -Broj rukovodilaca koji su prošli obuku (podijeljeno po polu); -Broj zaposlenih (po polu).</p> <p>Postignute vrijednosti: ULJR: U 2024. godini realizovano je šest obuka na temu rodne ravnopravnosti u organizaciji ULJR. Broj prisutnih: 123 od čega 21 muškog (17,1%) i 102 ženskog pola (82,9%). Broj rukovodilaca/teljki: sedam; Broj službenika/ca: 116. U 2025. godini zbog nedovoljnog odziva polaznika/ca, obuke su odložene. MO/VCG: U saradnji sa UNDP SEESAC, u hotelu „Ramada“ 10. oktobra, realizovana je obuka na temu: „Rodno odgovorno liderstvo“ za visoko rukovodni i komandni kadar institucija bezbjednosti. Obuci je prisustvovalo 19 učesnika/ca od čega četiri ženskog (21,1%) i 15 muškog pola (78,9%) iz MUP/UP, MO/VCG i ANB. Iako u 2025. godini nije bilo obuka, treba istaći da je državna sekretarka MUP-a učestvovala na događaju „Razgovori o rodnoj ravnopravnosti“ u organizaciji UNDP-a, u decembru 2025. godine. Na navedenoj aktivnosti</p>	ULJR	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.			1,600.00 € ¹⁰	0€	Budžet	
---	--	------	-----------------	------------------	--	--	-----------------------------	----	--------	--

¹⁰ Iznos je planiran za realizaciju aktivnosti u dvogodišnjem periodu (800,00€ za 2024. godinu, i 800.00€ za 2025. godinu)

	učestvovala su i dvije predstavnice UIKS-a.											
4.3. Organizovati panel diskusiju na temu „Značaj učešća žena u izgradnji mira i bezbjednosti“	<p>-Panel diskusija organizovana;</p> <p>-Broj panelista (podijeljeno po polu);</p> <p>-Broj učesnika/ca.</p> <p>Postignute vrijednosti:</p> <p>U martu 2025. godine, upućen je Predlog plana aktivnosti o saradnji sa Fakultetom političkih nauka. U izvještajnom periodu, održan je i sastanak sa predstavnicima pomenutog fakulteta kojom prilikom je dogovorena saradnja, koja je rezultirala upućivanjem plana realizacije aktivnosti, između ostalih i za organizaciju panel diskusije na temu: „Značaj učešća žena u izgradnji mira i bezbjednosti“. U izvještajnom periodu dogovoreno je i potpisivanje Memoranduma o saradnji između Fakulteta političkih nauka i Ministarstva odbrane, koji će, između ostalog, obuhvatiti i dio koji se odnosi na rodnu ravnopravnost. Uprava policije je delegirala policijsku službenicu koja će biti panelistkinja na predmetnoj diskusiji, a koja je bila upućena u mirovnu misiju na Kipru.</p>	UCG MO/VCG MUP/UP	III kvartal 2024.	II kvartal 2025. ¹¹				0€	0€		Predmetna aktivnost će se prenijeti u novi AP za 2026-2027. godinu.	
4.4. Upotreba Priručnika o standardizaciji	<p>-Broj zajedničkih aktivnosti;</p> <p>-Broj učesnika/ca na zajedničkim aktivnostima;</p>	MO/VCG MUP/UP ANB	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.				0€	0€			

¹¹ Godišnjim izvještajem za 2024. godinu, određen je novi rok za realizaciju ove aktivnosti odnosno II kvartal 2025. godine.

<p>obuka iz oblasti roda i rodne ravnopravnosti</p>	<p>-Broj pojedinačnih aktivnosti po organima; -Broj učesnika/ca pojedinačnih aktivnosti po organima.</p> <p>Postignute vrijednosti:</p> <p>Dodatno, u 2025. godini, službenici/ce MUP/UP su pohađali/e obuke na teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prevencija i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici, 12 učesnika/ca, od čega osam muškog (66,67%) i četiri ženskog pola (33,33%); - Nasilje u porodici, 31 učesnika/ca od čega 23 muškog (74,20%) i osam ženskog pola (25,80%); - Obuka o borbi protiv rodno zasnovanog nasilja (jedan policijski službenik); - Rodna ravnopravnost, pet učesnika/ca, od čega jedno muškog (20%) i četiri (80%) ženskog pola. <p>Organizovane su tri obuke za zaposlene u ANB-u (63 polaznika/ce).</p>										
<p>4.5. Upotreba online programa obuke za rodnu ravnopravnost</p>	<p>Broj zaposlenih koji su pohađali online program obuke.</p> <p>Postignute vrijednosti:</p> <p>U izvještajnom periodu, ukupno 315 zaposlenih u MO, pripadnika/ca VCG, zaposlenih u MLJMP i MUP kao i pripadnika UP-a je pohađalo predmetni kurs, od čega 78 ženskog (24,76%) i 237 muškog pola (75,24%). Posebno treba istaći podatak da je 207 službenika/ca</p>	<p>MO/VCG MUP/UP ANB UIKS UC ULJR</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>IV kvartal 2025.</p>				<p>0€</p>	<p>0€</p>		

	MUP/UP pohađalo ovu obuku, od čega 165 muškog odnosno 79,7% i 42 ženskog pola 20,3%. Dodatno, link za online obuku proslijeđen i svim zaposlenima u UIKS-u, kao i zaposlenima u UC koji se bave obukama.										
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Operativni cilj 5		Podizati svijest o značaju prevencije i zaštite žena od diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja, kroz adekvatno informisanje i upravljanje eventualnim slučajevima			
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost (2025)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja (2027)		
Povećanje procenta organizovanih obuka na temu zabrane diskriminacije, seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja u institucijama bezbjednosti	Ne postoji ustrojena evidencija na zadate teme	MO/VCG ¹² : 19,23% obuka na ove teme MUP/UP: 17,46%	10% obuka iz oblasti rodne ravnopravnosti organizovano u institucijama bezbjednosti obuhvataju teme diskriminacije i seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja		
Broj organizovanih internih kampanja za podizanje svijesti među zaposlenima o nedozvoljenim ponašanjima (okrugli stolovi, saopštenja, brošure i sl.)	MO/VCG: 1 MUP/UP: 1	MO/VCG: 2 MUP/UP: 9,88%	MO/VCG: 10 MUP/UP: 2		

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 5.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
5.1. Uspostavljanje mehanizama djelotvorne zaštite žena i muškaraca u sektoru bezbjednosti od svih oblika	-Broj prijavljenih i riješenih slučajeva; -Broj i vrsta izrečenih mjera. Postignute vrijednosti:	MO/VCG MUP/UP ANB UIKS UC	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.					0€	0€		

¹² Od ukupno 26 organizovanih obuka, pet su imale ove teme ili 19,23%.

<p>nasilja i diskriminacije</p>	<p>MO/VCG: U posmatranom periodu, nije bilo prijavljenih slučajeva diskriminacije. MUP/UP: Uprava policije je izradila Vodič za sprječavanje i postupanje u slučajevima diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i mobinga. Uspostavljeni su predmetni mehanizmi, a u izvještajnoj godini nije bilo prijavljenih slučajeva nasilja i diskriminacije. ANB: U izvještajnom periodu nije bilo prijavljenih slučajeva. UC: U UC-u je odlukom starješine organa donijeto rješenje o određivanju jedne službenice za posrednicu u slučajevima mobinga u skladu sa Zakonom o zabrani zlostavljanja na radu, Zakonu o radu i Zakonom o državnim službenicima i namještenicima. UIKS: Nije bilo prijavljenih slučajeva diskriminacije.</p>										
<p>5.3. Sprovesti obuke i kampanje koje imaju za cilj prevenciju neželjenog ponašanja</p>	<p>-Broj obuka; -Broj polaznika/ca; -Broj kampanja i promotivnih aktivnosti. Postignute vrijednosti: MO/VCG: U svim jedinicama Vojske realizovana je obuka na temu Diskriminacija – prevencija, zaštita i reagovanje. Tokom obuke poseban akcenat je</p>	<p>MLJMP MO/VCG NVO MUP/UP ANB UIKS UC MRG</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>IV kvartal 2025.</p>				<p>/</p>			

	<p>stavljen na rodno zasnovanu diskriminaciju i seksualno uznemiravanje. Ukupan broj lica koja su prošla ovu obuku je 418 od čega 344 muškog (82,3%) i 74 (21,5%) ženskog pola, i to: 78 oficira, 14 oficirki, 148 podoficira, 14 podoficirki, 104 vojnika, 22 vojnkinje po ugovoru, 14 muškaraca civilnih lica i 24 žene civilna lica.</p> <p>MUP/UP:</p> <p>Povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama i globalne kampanje 16 dana aktivizma u novembru 2024. MUP je sproveo kampanju o podizanju svijesti o važnosti prijavljivanja nasilja; snimljen je jedan video i realizovano je osam gostovanja policijskih službenika i službenica na TV i radio stanicama. Takođe, na društvenim mrežama objavljeno je pet edukativnih postova o nasilju nad ženama i načinima prijave.</p> <p>Istim povodom 2025. godine u novembru snimljena su tri videa koji opisuju različite situacije nasilja nad ženama sa ciljem podizanja svijesti o važnosti prijavljivanja nasilja. Osim toga, u TV emisijama gostovalo je pet policijskih službenika i službenica.</p> <p>Uprava policije kontinuirano organizuje obuke za osobe od povjerenja, uz podršku OEBS-a, najmanje jednom godišnje.</p>										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Operativni cilj 6	Specifične potrebe žena i djevojčica zadovoljene u vanrednim okolnostima, kroz osvještavanje relevantnih aktera i specifične programe podrške ženama i djevojčicama u vanrednim okolnostima		
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost (2025)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja (2027)

Broj obuka na temu zaštite stanovništva u slučaju vanrednih situacija, s posebnim osvrtom na uticaj vanrednih okolnosti na žene i djevojčice

0

2

2

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 6.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
6.1. Organizovati obuke za zaposlene u institucijama bezbjednosti o značaju zaštite ranjivih kategorija stanovništva u vanrednim situacijama	<p>- Broj polaznika/ca (iskazano po polu); - Realizovana evaluacija obuke i definisane preporuke za veće angažovanje nosilaca u sprovođenju četvrtog stuba R SBUN 1325.</p> <p>Postignute vrijednosti: MUP/UP: Područna jedinica Nikšić u sklopu Direktorata za zaštitu i spašavanje realizovala je kampanju „Sigurni i jednaki u slučaju elementarnih nepogoda“ za osobe sa invaliditetom (OSI) sa ciljem da se rukovodstvu i osoblju Dnevnog centra za djecu sa smetnjama u razvoju i osobama sa invaliditetom Nikšić, pruže osnovne informacije i uputstva o pravilnom ponašanju OSI u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća odnosno načinima postupanja sa osobama sa</p>	MUP/UP MO/VCG ANB UIKS UC MRG	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.				0€	0€			

	<p>invaliditetom u vanrednim situacijama, ali isto tako i kako osobe sa fizičkim invaliditetom mogu same reagovati u takvim okolnostima. Ovo posebno iz razloga što OSI predstavljaju jednu od najranjivijih kategorija stanovništva u vanrednim situacijama, katastrofama izazvanim elementarnim nepogodama, kao i tehničko tehnološkim i drugim nesrećama.</p> <p>U saradnji sa Službom zaštite i spašavanja Nikšić, sprovedena je u okviru kampanje i vježba evakuacije u slučaju požara, korisnika i osoblja Dnevnog centra. Realizacija ovih aktivnosti imala je za cilj bolji položaj OSI u sistemu zaštite i spašavanja i kvalitetnije pripremljenosti radi blagovremenog i efikasnog postupanja sa osobama sa invaliditetom u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća.</p> <p>UC:</p> <p>Predstavnik Uprave carina učestvovao je na obuci na temu "Podrška zemlje domaćina - prekogranični i regionalni pristup i postupanje sa osjetljivim i ranjivim grupama u slučaju katastrofa", održanoj u novembru 2024. godine u Podgorici, u organizaciji MUP-a - Direktorata za zaštitu i spašavanje (jedan službenik).</p>											
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>MUP/UP: Ukupno 15 pripadnika/ca MUP/UP (šest ženskog i devet muškog pola) učestvovali su na obuci na temu "Podrška zemlje domaćina - prekogranični i regionalni pristup i postupanje sa osjetljivim i ranjivim grupama u slučaju katastrofa". Riječ je o obuci koja je sprovedena u sklopu projekta <i>Upravljanje složenim poplavama u Sjevernoj Albaniji kroz prekograničnu podršku zemlje domaćina i zajedničku saradnju</i>, a realizuje se u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu.</p>										
6.2. Povećati procenat žena u koordinacionim tijelima koja se bave pružanjem pomoći u vanrednim situacijama	<p>Broj žena u koordinacionim tijelima koje se bave pružanjem pomoći</p> <p>Postignute vrijednosti: U Odboru za smanjenje rizika od katastrofa od 21 člana/ica, žena je 12 što čini procenat od 57,1%. U Operativnom štabu za zaštitu i spašavanje žene čine 35% odnosno sedam od 20 članova/ica. Koordinacioni tim za zaštitu i spašavanje žene čine 30% odnosno četiri od ukupno 13 članova/ica</p>	MUP/UP MO/VCG	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.				0€	0€		

Operativni cilj 7	Unaprijediti proces informisanja o R SBUN 13325 ka široj javnosti, kroz objavljivanje izvještaja, informacija, publikacija i ostvarivanja saradnje sa medijima		
Opis indikatora učinka	Početna vrijednost (2022)	Ostvarena vrijednost (2025)	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja (2027)
Broj objava (izvještaja), na web sajtovima institucija sektora bezbjednosti iz oblasti rodne ravnopravnosti	10	17	20
Kreirana posebna web stranica za promociju i informisanje o R SBUN 1325	Ne postoji posebna web stranica	Stavljen u funkciju sajt budivojnik.me u sklopu kojeg je aktivna i web stranica za Žene, mir i bezbjednost	Web stranica je funkcionalna
Broj prenesenih medijskih objava u vezi primjene R SBUN 1325	0	15	10

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 7.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
					Red	Žuto	Zeleno					
7.1. Informisati javnost o primjeni R SBUN 1325	-Broj objavljenih informacija; -Objavljeni izvještaji o sprovođenju Strategije. Postignute vrijednosti: U aprilu 2025. godine, Vlada je usvojila Godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za primjenu Strategije implementacije R SBUN 1325 za 2024. godinu, koji je objavljen na zvaničnoj internet stranici Vlade.	MRG Mediji	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.				0€	0€			

<p>7.2. Izraditi projektni zadatak za web stranicu o primjeni R SBUN 1325</p>	<p>-Izrađen projektni zadatak.</p> <p>Postignute vrijednosti:</p> <p>MO/VCG</p> <p>U aprilu 2025. godine je održana prezentacija novog web sajta budivojnik.me koji je izrađen uz ekspertsku i finansijsku podršku britanske ambasade u Podgorici. Događaj je veoma medijski praćen, uz prisustvo novinarskih ekipa odnosno crnogorskih medijskih kuća. Napravljen je i spot tim povodom koji je objavljen na profilima Ministarstva. Sve aktuelne informacije (javni oglasi za prijem u službu u Vojsci, dobrovoljno služenje vojnog roka, obrazovanje i stipendiranje) blagovremeno su postavljeni na sajt.</p>	<p>MRG</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>I kvartal 2025.¹³</p>					<p>5,000.00€¹⁴</p>	<p>U 2025. godini nije bilo utroška sredstava. Iznos koji je planiran utrošen je u 2024. godinu.</p>	<p>Donacije</p>	
<p>7.4. Organizovati sastanak sa medijima radi uspostavljanja saradnje i bolje komunikacije R SBUN 1325</p>	<p>-Broj sastanaka; -Broj emisija/ reportaža/ informacija u vezi R SBUN 1325.</p> <p>Postignute vrijednosti:</p> <p>U izvještajnom periodu upućen je zahtjev Vladinom Birou za odnose sa javnošću u vezi organizacije radnog doručka sa medijima na temu predstavljanja ključnih dostignuća u sprovođenju Rezolucije SBUN 1325 i unaprjeđenje informisanja javnosti o značaju uloge</p>	<p>MRG</p> <p>Mediji</p>	<p>I kvartal 2024.</p>	<p>III kvartal 2025.¹⁵</p>					<p>0€</p>	<p>0€</p>		

¹³ Godišnjim izvještajem za 2024. godinu dat je novi rok za realizaciju odnosno I kvartal 2025. godine

¹⁴ Riječ je o okvirnoj procjeni troškova za realizaciju ove aktivnosti, konačni utrošak sredstava će zavisiti od donatora.

¹⁵ Godišnjim izvještajem za 2024. godinu dat je novi rok za realizaciju odnosno III kvartal 2025. godine

	<p>žena u sektoru bezbjednosti i sistemu odbrane.</p> <p>Biro za odnose sa javnošću MO u kontinuitetu promovise doprinos žena u sistemu odbrane.</p> <p>Za izvještajni period ističe se izrada posebnog videa povodom 8. Marta, Dana žena. Tom prilikom Biro je izradio spot u kojem je učestvovalo čak 40 žena koje rade u Ministarstvu ili su pripadnice Vojske.</p> <p>Kada je riječ o gostovanjima u medijima, uvijek se vodi računa da među sagovornicima bude i žena. Takav je slučaj i kada treba promovisati razna zanimanja u Vojsci, učešće u međunarodnim misijama ili operacijama i tome slično.</p>									
7.5. Organizovati međunarodnu (ili regionalnu) konferenciju za promociju pitanja od važnosti u vezi R SBUN 1325	<p>-Broj učesnika/ca.</p> <p>Postignute vrijednosti: Ministarstvo odbrane je 24. septembra 2025. godine, u Hotelu „Splendid“, Bečići, Budva, organizovalo regionalnu konferenciju na temu: „Održivi uticaj Rezolucije SBUN 1325 i njoj pratećih rezolucija: Ispitivanje dugoročnih efekata sprovođenja Rezolucije 1325 i razmatranje načina da se osigura njena trajna relevantnost i efikasnost“.</p> <p>Konferencija, koju je otvorio ministar odbrane, okupila je visoke prestavnike/ce ministarstava odbrane zemalja Zapadnog Balkana, međunarodnih organizacija</p>	MRG Mediji NATO UNDP	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.			2.200,0 0 €	13.985,14€	Budžet MO	

	(NATO, OEBS, UNDP SEESAC) kao i nacionalnih institucija koje su neposredno uključene u implementaciju ciljeva Rezolucije SBUN 1325. Ukupan broj učesnika/ca: 59 od čega 36 ženskog (61%) i 23 muškog pola (39%).											
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

Shodno dobijenim nalazima i prikupljenim podacima, preporuke su podijeljene na opšte, koje se odnose na generalno sprovođenje strateškog dokumenta u cjelini i na sve nosioce i preporuke po operativnim ciljevima, koje će imati za cilj efikasniju realizaciju konkretnih aktivnosti i definisanje novih aktivnosti, a u krajnjem dostizanje postavljenih ciljeva.

4.1. Opšte preporuke

- U narednom ciklusu planiranja, odnosno izradi novog Akcionog plana, voditi računa o realnom planiranju aktivnosti;
- veće uključivanje nosilaca aktivnosti u definisanju preporuka za uspješniju realizaciju (bez obzira što se prilikom upućivanja akta za dostavljanje informacija o realizaciji, i to zahtijeva od njih, većina nosilaca izostavlja ove informacije, a one su ključne kako bi se u potpunosti realizovale definisane aktivnosti, posebno iz razloga što bi se na ovaj način mogla pružiti podrška od strane drugih institucija za njihovu realizaciju);
- blagovremeno preduzimati mjere za realizaciju planiranih aktivnosti u zadatim rokovima;
- angažovati sve relevantne aktere od pripreme za realizaciju do konačne realizacije svih aktivnosti;
- nastaviti jačanje institucionalnih mehanizama za efikasno sprovođenje politike rodne ravnopravnosti kako kroz obučavanje većeg broja lica tako i upućivanjem na nove obuke već postojećih mehanizama u cilju unaprjeđenja njihovog znanja u ovoj oblasti.

4.2. Preporuke po operativnim ciljevima i nosiocima

- a) *Operativni cilj br.1 - Unaprijediti institucionalne kapacitete za sprovođenje ciljeva R SBUN 1325 povećanjem i osposobljavanjem mehanizama za rodnu ravnopravnost*
 - Izraditi evaluaciju funkcionalnosti rada postojećih internih rodni mehanizama u cilju dobijanja informacija o eventualnim preprekama njihovoj angažovanosti u pogledu realizacije aktivnosti u vezi rodne ravnopravnosti. Razmotriti mogućnost vršenja

strukturisanih intervjua sa ovim mehanizmima ili sačinjavanja upitnika kojima bi se sagledala njihova percepcija u pogledu identifikovanja dobrih praksi, uočenih nedostataka i institucionalnih barijera, i u krajnjem sačinile preporuke za unaprjeđenje njihovog funkcionisanja;

- preduzimati aktivnosti na unaprjeđenju znanja i kapaciteta postojećih rodni mehanizama njihovim upućivanjem na veći broj specijalizovanih obuka, seminara i radionica iz oblasti rodne ravnopravnosti;
- nastaviti sa informisanjem rukovodnog i komandnog kadra o primjeni politike rodne ravnopravnosti i ciljeva R SBUN, uz vođenje evidencije o dobijenim preporukama od strane ovog kadra za uspješniju realizaciju.

b) *Operativni cilj br.2 - Povećati zastupljenost žena u sektoru bezbjednosti, a posebno na pozicijama donošenja odluka i u aktivnostima koje se odnose na učešće u vojno-diplomatskim, diplomatskim predstavništvima, mirovnim misijama i operacijama kroz obezbjeđivanje jednakih mogućnosti*

- Unaprijediti znanja i ekspertize pripadnica institucija bezbjednosti s ciljem njihovog osnaživanja za preuzimanje rukovodnih/komadnih pozicija, učešća u međunarodnim misijama i operacijama i tome slično;
- unaprijediti baze podataka koje se tiču vođenja evidencija o sprovedenim obukama o temama iz oblasti rodne ravnopravnosti;
- obezbijediti redovno praćenje, izvještavanje i evaluaciju postignutih rezultata.

c) *Operativni cilj br.3 - Povećati svijest o značaju zaštite žena i djevojčica u konfliktnim i postkonfliktnim zonama kroz organizovanje obuka na ovu temu*

- Povećati broj zajedničkih obuka institucija bezbjednosti koje imaju za cilj povećanje svijesti o značaju zaštite žena i djevojčica u konfliktnim i postkonfliktnim zonama;
- razmotriti organizovanje zajedničke kampanje koja bi se odnosila na veću promociju pripadnica VCG i UP, a koje su učestvovala u međunarodnim humanitarnim i mirovnim misijama kroz objave, promotivne spotove i tome slično.

d) *Operativni cilj br.4 - Jačati integraciju rodne perspektive kroz programe obrazovanja i obuke*

- Uključiti Univerzitet Crne Gore, nevladin sektor, međunarodne organizacije, kao i druge relevantne institucije u realizaciji obuka/predavanja na teme iz oblasti rodne ravnopravnosti;
- motivisati zaposlene u institucijama bezbjednosti da prođu online program obuke za rodnu ravnopravnost – predstavnici MUP/UP, ANB, UC i UIKS koji/e su članovi/ice MRG da upute mail svim zaposlenima u okviru svojih institucija o postojanju ovog kursa.

e) *Operativni cilj br.5 - Podizati svijest o značaju prevencije i zaštite žena od diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja, kroz adekvatno informisanje i upravljanje eventualnim slučajevima*

- Internim kampanjama, obukama i slično u institucijama bezbjednosti, raditi na podizanju svijesti zaposlenih da bez straha prijave bilo koji oblik diskriminacije, mobinga i uznemiravanja u radnom okruženju.
- f) *Operativni cilj br.6 - Specifične potrebe žena i djevojčica zadovoljene u vanrednim okolnostima, kroz osvješćivanje relevantnih aktera i specifične programe podrške ženama i djevojčicama u vanrednim okolnostima*
- Razmotriti organizovanje obuke za zaposlene u institucijama bezbjednosti na temu značaja zaštite ranjivih kategorija stanovništva u vanrednim okolnostima (MO da uputi inicijativu MUP-u, Direktoratu za zaštitu i spašavanje za angažovanje predavača na ovu temu).
- g) *Operativni cilj br.7 - Unaprijediti proces informisanja o R SBUN 13325 ka široj javnosti, kroz objavljivanje izvještaja, informacija, publikacija i ostvarivanja saradnje sa medijima*
- redovno ažurirati stranicu koja se odnosi na agendu „Žene, mir i bezbjednost“, u sklopu sajta budivojnik.me;
 - prosljeđivati saopštenja u vezi sa aktivnostima koje se implementiraju u sklopu ove strategije medijima;
 - postavljati informacije o održanim sastancima Međuresorske radne grupe za primjenu Strategije R SBUN 1325 – Žene, mir i bezbjednost, kao i Radnog tima za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru.

MINISTAR
Dragan Krapović